

קונטרס

תורת היחודים

על עניני חודש אלול

יחודים נוראים, ובללים נפלאים,
לקשר עצמו בחי החיים,
לעשות לב אחד לאבינו שבשמים,
מצות אהבה יראה ודביקות לקיים
על פי כתבי מדרן האדיז"ל,
ועל דרך העבודה של רבותינו חק'
הבעש"ט ותלמידיו זי"ע

מהדורת לאנדא

יצא לאור ע"י

**מכון
תורת היחודים**
קרית יואל

כל הזכויות שמורות

להארות והערות,

ולהשיג הקונטרס

יכולין לפנות אל

845.320.5952

mechonth2476@gmail.com

כריכה ושער
וסידור העמודים ע"י:

jobs@mulahdesign.com

929.214.9053

לזכות אפרים בן שרה רבקה
ולזכות משה אליעזר בן מרים שפרה

ניתן להשיג אצלנו
קונטרסים 'תורת היחודים'
שכבר יצאו לאור בעז"ה

תורת היחודים
על עניני שמירת עינים
והליכה בדרך

תורת היחודים
על עניני חודש אלול

תורת היחודים
על יחוד נוצר חסד
לאלפים ויחוד
ב' אלקים משולבים

תורת היחודים
על עבודת
השינה והקימה

תורת היחודים
על עניני דביקות במצות
שויתי ה' לנגדי תמיד

תורת היחודים
במשנתו של מרן
הבני יששכר

קונטרס
משמיה דרבי נחמן
ליקוטי תורה מהרה"ק רבי
נחמן מקאסוב, והרה"ק רבי
נחמן מהורדענקא

מהדורת לאנדא

בתהלה ובשבח ותפארת, יחקק בעט ובעופרת,
בספר היחודים למזכרת,

ידידנו היקר המפורסים לשבח ולתהלה, בקרב עם סגולה,
ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, במידה מרובה
וגדושה, דודף צדקה וחסד ביד רחבה ורוח נדובה,
ה"ה

מוה"ר יעקב אלעזר בן יצחק שבע הי"ד לאנדא

פטרון תורת היחודים

ישא ברכה מאת ה'

שיזכות עסק היחודים יעמוד לו שיתברך
ממקור הברכה, ויזכה לדאות רב נחת דקדושה
מכל יוצ"ח ברבי' בהמשכה, ויזכה להמשיך
במעשיו הטובים אלף פעמים ככה, ובכל אשר יפנה
יצליח לדווחה.

על הטוב יזכר

אלו יעמדו על הברכה
שהשתתפו בעין יפה בהוצאות הקונטרס

הרה"ג משה אברהם בן זיסל רייזל פישער שליט"א

הרה"ג אליקים צבי בן אסתר שיינדל דובינפעלד שליט"א

הרה"ג משה יצחק בן אסתר מידל בעדגעד שליט"א

הרה"ג אהרן שמעון בן אסתר מאסרי שליט"א

מוה"ד יואל בן צירל פיש שליט"א

מוה"ד שלמה בן רחל חנה יאקאב שליט"א

מוה"ד יקותיאל יהודא בן חנה פראדל פארקאש שליט"א

זכות תורת היחודים, יעמוד להם ולזרעם לעד ולנצח נצחים, ובברכת ברוך
אשר יקים, יזכו לכל ברכות שבתורה אמורים, אריכות ימים ושנים טובים,
בזרעא חיי וקיימא זרע ברוך אהובים, תורה וגדולה במקום אחד מצומדים,
עדי נזכה לביאת הגואל בב"א.

אקדמוז מילין

קול דודי הנה זה בא (שה"ש ב ח), קול דודי דופק פתחי לי (שם ה ב), עת דודים הגיע, זהו החודש אלול, כמו שכתב מרן האריז"ל (שער הפסוקים) אני לדודי ודודי לי (שם ו ג) ראשי תיבות אלול, כי הקב"ה מתרצה עם ישראל ונעשה דוד להם לקרבם בתשובה, והמה נקראים ימי הרחמים והרצון (פרד"א פרק מו) מאז שעלה משה להר לקבל לוחות האחרונות, ונתרצה הקב"ה לישראל בשמחה ומחל להם, וגילה לנו האריז"ל (שער רוח"ק יחוד טז) אשר הי"ג מכילין דרחמי מאירין לכל ישראל להורות להם הדרך תשובה ולקבל דרך הקדושה, אף למי שנטבע בתאוות עולם הזה שנקרא ים זועף, הקב"ה כביכול פושט יד ימינו לקבל שבים.

וחודש אלול הוא זמן תשובה מאהבה (תולדות אהרן פרשת ראה, צפנת פענח פרשת וארא), וכל אחד נתעורר לבו לתשובה, ונפשו של אדם מתרפקת אל דודה בצמאון ומחולת אהבה, וכל זה מכח רחמי השי"ת שמאיר לכנסת ישראל בחודש הזה. ומטעם זה גילה לן רבינו האריז"ל לעסוק בחודש הזה ולפתוח הדרך תשובה, ולייחד הדודים למעלה, בכמה יחודים השייכים לחודש הזה, וכמ"ש בשער היחודים (פרק ז) עיקר עשות היחודים הם באותן הימים, ובאוהב ישראל (פרשת ראה ד"ה עשר) כתב בא"ד גם עיקר היחודים אשר צריכים לעשות לייחד ולקשר וכו', הזמן לזה ביותר בחודש אלול, וכנודע מכתבי האריז"ל מכמה יחודים השייכים לחודש הזה.

ולכן נודה לה' על כל הטוב אשר גמלנו, לזמן הזה שהחיינו וקיימנו, לסדר ילקוט הדין, שבו נקבצו היחודים הנוראים להאריז"ל השייכים לחודש אלול, עם תוספות ביאורים מספרי תלמידי הבעש"ט הק'.

ובהודאה על העבר וצעקה על העתיד, בתפילת ויחד לבבינו לאהבה וליראה את שמך (ראשי תיבות אלול), לשמוע ללמוד וללמד את כל דברי תלמוד תורתך באהב"ה (ראשי תיבות אלול), לעשות נחת רוח להבורא ית"ש ולעבדו בלבב שלם, ובזכות עבודת היחודים נזכה לאוקמא שכינתא מעפרא בביאת גואל צדק בעגלא ובזמן קריב.

מהדורא חדשה

אלול תשפ"ה לפ"ק

מכון תורת היחודים

פה ק"ק קרית יואל יצ"ו

מפתח היחודים

יחוד א':

יחוד כללי לכל חודש אלול.....ג

יחוד ב':

יחוד פרטי לב' וג' אלול.....יז

יחוד ג':

יחוד החוורת'.....לג

יחוד ד':

כוונת הטבילה במקוה לחודש אלול לטהרה ולתשובה.....מג

כוונת מזמור לדוד ה' אורי וישעי.....נז

כוונת התקיעות בחודש אלול.....סז

כוונת התענית.....עא

כוונת התענית בכלליות מהאריז"ל.....עה

יחודים לשם אלול.....עט

כמה לימודים והנהגת לחודש אלול.....פה

יחוד א'

יחוד כללי לכל חודש אלול

יחוד הנותן בים דרך

בראש חודש אלול שנת השל"א ליצירה, אמר לי מורי ז"ל שאתענה אותם שני ימים רצופים, אשר אחר יום ר"ח עצמו של אלול, ושעל ידי זה אשיג איזו השגה, וכונת אלו התעניות הוא, כי בחדש אלול נפתחים י"ג מקורות של הי"ג תיקוני דיקנא דעתיקא, והם מתגלים ומאירים למטה באו"א במקום המקיף של המוחין שלהם, כמו שביארנו בריש אדרת האזינו, כי מחוץ למוחין דאו"א בוקע אור שלהם לחוץ ומאיר שם בסוד אור מקיף, ושם מתגלים אלו הי"ג תיקוני דיקנא דעתיקא.

ותחלה צריך לכוין דרך כללות, כי כל זה החדש של אלול הוא סוד שם יהו"ה דס"ג ואהי"ה דיודי"ן שהוא בגימטריא קס"א, ואלו נרמזים בתניבת אלול כי ב' אותיות א"ל הם ג' יודי"ן ואל"ף שבשם ס"ג כנודע שמהם יוצא שם אל כנזכר בזוהר פרשת פנחס (דף רמ"ו: ברע"מ), וב' אותיות ול הם שם א"ל היוצא מג' יודי"ן ואל"ף גם כן דקס"א, כי ג' יודי"ן שבו הם ל', ובמקום אות א' הושם במקומה אות ו', כי האל"ף נעלמת בוא"ו זה, ולכן נקרא אלול"ל, כי בכל החדש הזה ראוי לכוין בשני שמות אלו, והנה ב' שמות ס"ג וקס"א הנזכרים הם בגימטריא דר"ך. וזה סוד הנותן בים דרך (ישעיה מג טז) כי מלת ביי"ם הוא שם של ב"ן דההי"ן, וב' שמות הנזכרים עולים בגימטריא דר"ך שמאירים בהם שם ב"ן הזה שהוא בגימטריא ביי"ם, [ובשער היחודים הלשון מתוקן יותר, שכתב שמאירים בזה השם של ב"ן העולה ביי"ם], ודרך זה נפתח בכל חדש אלול.

(שער רוח הקודש יחוד ט"ז דף מד ע"ב, וע"ע שער היחודים פרק י')

בסידור רבי שבתי (בסדר היחודים לחודש אלול) מצינו כמה הוספות ליחוד זה דהנותן בים דרך, ומקורו מספר משנת חסידים (מסכת אלול פרק א מ"ד ומ"ה), וזהו היוצא מדבריו.

א. נקודות לשמות הנ"ל, נקודות חיריק לס"ג ונקודות סגול לקס"א, והרי זה נקודות דקו ימין כי סגול בחדס וחיריק בנצח כנודע, ושמות אלו הם באימא, אם כן הרי זה קו ימין דאימא, רומז לימין דאימא פשוטה לקבל תשובה, כי שם באימא מקום התשובה כנודע, וזהו הדרך שנפתח ומאיר להב"ן, שמאיר הי"ג מכילין דרחמי במקום או"א, ומשם ימינו ית"ש פשוטה לקבל שבים בתיובתא עילאה בחודש הזה, ובאמת נקודות זה דחיריק וסגול מצינו מפורש בדברי הרב בהיחוד הפרטי דלהלן של ב' וג' אלול שכתב לכוון ההוי"ה בניקוד חיריק והאהי"ה בניקוד סגול, ומכל מקום לא מצינו בסידורי הרש"ש שכתבו הנקודות בהיחוד הכללי דהנותן ביד דרך.

ב. שם הוי"ה בניקוד סגול וצירי כל אות ואות, גימטריא הנקודות עם שם הוי"ה ועם הכולל גימטריא רכ"ז, ודרך הנ"ל עם הג' תיבות גם כן גימטריא רכ"ז, וביאור כוונה זו דנקודות צירי זה אימא וסגול זהו חסד שבבינה (שם כתב בינה דרחל וצ"ב כעת). [ונודע משער רוח הקודש (דף כד ע"ד יחוד א' לתשובה) לכוון כן בימינך פשוטה לקבל שבים עיי"ש].

ג. דרך עם הג' אותיות כמנין שם הנ"ל גימטריא ימין במילואו כזה יוד מם יוד נון, והרי זה ימין פשוטה לקבל שבים.

ד. הנקודות דסגול שבשם קס"א גימטריא ש', והנקודות דחיריק דשם ס"ג גימטריא ק', וביחד עולין ת' כמספר פשוטה, הרי סוד קו ימין דאימא פשוטה לקבל שבים.

ומצינו כמה ספה"ק שהביאו קצת מכוונת אלו, וגם כתבו הנקודות דס"ג וקס"א, עי' ליקוטי מוהר"ן (תורה ו' מאור ושמש) (פרשת ראה ד"ה עשר תעשר).

ביאור היחוד

ס"ג וקס"א הם שמות דאימא

בפשטות אלו השמות דס"ג וקס"א מורין על אימא ששם מקום התשובה, והיות שבימי אלול מאירין הי"ג תיקוני דיקנא באו"א, לכן נמשך הארה יתירה להמלכות על ידי אימא, ונפתח בכל שנה ושנה דרך חדשה לקבל שבים, רחמים ורצון בלי גבול לקבל תשובת כל אחד ואחד, אף שאינו בניקל כל כך לזכות לזה בשאר ימות השנה, ולכך נקראים ימי הרחמים והרצון, שנתעורר הי"ג מכילין דרחמי על כנסת ישראל מלכות, להאיר את הדר"ך שילכו בה, ודר"ך תשובה הורית.

ס"ג וקס"א הם שמות דרישא ודיקנא דאריך

אמנם בסידור קול יעקב (שער התשובה) מבואר, כי הוי"ה דס"ג זהו ב"ג תיקוני רישא דאריך, שיש שם ג' היות וכולם דס"ג, [עי' עין חיים (שער י"ג פ"ד) כי באזרא רישא תנינא דאריך יש בו ג' היות דס"ג], ונמשך משם ל"ג תיקוני דיקנא שיש בהם ג' אהי"ה וכולם של קס"א, [כנודע דכלים ד"ג תיקוני דיקנא הם ג' שמות אהי"ה דקס"א, עי' חסדי דוד (כלל מה)], וזהו השמות דס"ג וקס"א שמכוונים כאן, דבראש חודש אלול נפתחים י"ג מקורות של הי"ג תיקוני רישא דאריך, שזהו ג' היות דס"ג, ומאירין ל"ג תיקוני דיקנא, שזהו ג' אהי"ה דקס"א, ומשם מאירין למקיפי או"א, ומן או"א לו"א, ומזו"א לנוק', ולכן אלול רומז לב' שמות אלו, היינו הארת רישא ודיקנא דאריך, ולפי זה השמות דס"ג וקס"א הם באריך, ולכין זה דנמשך מן או"א לו"א ונוק', אנו מכונים בב' וג' אלול (היחוד דלהלן) במ"ח שעות כמנין הוי"ה ואהי"ה עם הכולל, דאבא ואימא הם סוד הוי"ה ואהי"ה כנודע, להמשיך הארה זו עד המלכות, וזהו הפלא ופלא.

שם אהי"ה הוא תשובה

והנה שמעתי מהרב הקדוש רבן של כל בני הגולה רבינו יעקב יצחק מלובלין טעם למה שם אהי"ה הוא תשובה, שלשון אהיה פירושו אהיה עובד ה' מעתה, ומעתה רצוני לתקן מעשי המקולקלים.

(מאור ושמש פרשת וילך, וע"ע פרשת בראשית ופרשת קרח)

כי אהיה דא אנא זמין למהוי, היינו קודם התשובה, עדיין אין לו חויה, כאילו עדיין לא נתהווה בעולם, כי טוב לו שלא נברא משנברא, וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, אז הוא בבחינת אהיה, היינו שיהיה לו חויה בעולם, היינו אנא זמין למהוי.

(ליקוטי מוהר"ן תורה ו')

שם מילוי ס"ג רומז שאדם נעשה ז"ל - מילוי ס"ג - מל"א סיג"ם בעיניו מחמת רוב עונות

כשהאדם נעשה זל בעיניו על שמתמרמר בלב נשבר על עונותיו וכו', ומזכיר את עצמו על חיי הבל אשר הוא חי ושנותיו עברו עם אניות אבה ולא עשה נחת רוח ליוצרו, ואדרבה קלקל ופגם במעשיו מראשו ועד רגליו, והיום קצר והפירוד מן העולם ממשמש ובא ליתן דין וחשבון על כל רגעי אשר חי, ועל ידי זה הוא מתנחם ומתחרט על מעשיו ובוכה בלב נשבר לפני אביו שבשמים, ועל ידי זה הוא נעשה ז"ל ומזולזל בעיניו, כי הוא מילוי ס"ג [וד י או י] כנ"ל, דהיינו באמרו בלבו שהוא מלא סגים.

(עבודת ישראל פרשת חיי שרה)

משמות ס"ג וקס"א ניזונים אפילו הרשעים ומשם התשובה

יש בחינה הנקרא דרך, שם ס"ג ושם אהי"ה קס"א גימטריא דרך, אשר משם ניזונים אפילו הרשעים, כי עד שם אינו מגיע פגם וחטא בני

אדם התחתונים, ועל זה נאמר (איוב לה ו) אם חטאת מה תפעול לי, ולכך תשובה מהני, כי שם לא הגיע פגם החטא, אם חטא בזנות, לא מתעורר שם רק בחינת אהבה, רק למטה עשה רשימות רעות על ידי חטאו, ובעושה תשובה עשה רשימות טובים ונתקן הכל, כי העלה המדריגות עד הבינה שהיא אהי"ה וכו', ואמר שיש בעמקות הזה דברים נפלאים, והמשכיל יבין.

(תולדות יעקב יוסף פרשת בשלח)

לילך בדרכי תשובה צריך להיות בקי בשני בקיאות

וזה סוד כונות אלול, שמעתי קצת כטפה מן הים, עיין שם בכונות של אלול, מבאר שם, שכלל כונות אלול הוא, הנותן בים דרך, שצריכין להאיר בחינת דרך בים וכו', וזה הדרך הוא בחינת שתי פעמים השם יב"ק, כי שתי פעמים יב"ק עולה דרך, וזה נמשך מבחינת שני שמות, שהם קס"א ס"ג, כי אלו שני שמות קס"א ס"ג, הם עולים בגימטריא שתי פעמים יב"ק, שהוא בגימטריא דרך, כנ"ל, וצריך לכוון שם קס"א בסגול, ושם ס"ג בחיריק, וסגול דקס"א וחיריק דס"ג הם עולים תי"ו, כי שם קס"א הוא שם אהי"ה במלואו כזה אל"ף ה"י יו"ד ה"י, שהם יוד אותיות, וכל אחת נקודה בסגול, וסגול הוא שלש נקודות, ועל כן הוא עולה שלשים, ועל כן יוד פעמים סגול עולה שי"ן, וס"ג הם יוד אותיות של מלוי הוי"ה, יו"ד ה"י וא"ו ה"י, וכל אחת נקדה בחיריק, עולה ק', ושניהם חיריק דס"ג וסגול דקס"א עולים יחד תיו, בגימטריא פשוטה, ואז על ידי כל בחינות הנ"ל, הימין פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין במלואו עולה דרך עם השלש אותיות, שהוא שתי פעמים יב"ק וכו', עין שם. כל זה מבואר מתוך כונת אלול.

ועתה בוא וראה והבן איך כל הכונות הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל, כי מבאר שם, שמי שרוצה לעשות

תשובה, צריך שיהיה לו שני בקיאות, היינו בקי ברצוא בקי בשוב, שהוא בחינת עיל ונפיק, בחינת אם אסק שמים שם אתה, שהוא בחינת בקי ברצוא, ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת בקי בשוב וכו', כמבאר לעיל, עיי"ש.

והפרוש הפשוט הוא, שמי שרוצה לילך בדרכי התשובה, צריך לחגר מתניו, שיתחזק עצמו בדרכי ה' תמיד, בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת אם אסק שמים ואציעה שאול וכו', היינו בין שיזכה לאיזו עליה, לאיזו מדרגה גדולה, אף על פי כן אל יעמוד שם, ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה בקי בזה מאד, לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר וכו', שזהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עיל, שהוא בחינת אם אסק שמים שם אתה, וכן להיפך, שאפילו אם יפול חס ושלום למקום שיפול אפילו בשאול תחתיות, גם כן אל יתיאש עצמו לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את השם יתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא, בכל מה שיוכל, כי גם בשאול תחתיות נמצא השם יתברך, וגם שם יכולין לדבק את עצמו אליו יתברך, וזה בחינת ואציעה שאול הנך, וזה בחינת בקי בשוב, כי אי אפשר לילך בדרכי התשובה, כי אם כשבקי בשני הבקאות האלו.

ודקדק רבינו ז"ל, וקרא ענין זה בלשון בקי, כי היא בקיאות גדולה מאד מאד, שיזכה לידע ליגע עצמו ולטרוח בעבודת ה' תמיד, ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוהה יותר, ואף על פי כן אל יפול משום דבר, ואפילו אם יהיה איך שיהיה, ח"ו, אף על פי כן אל יפול בדעתו כלל, ויקיים ואציעה שאול הנך, כנ"ל.

ועל פי סוד נעלם בזה סוד כונות אלול הנ"ל, כי בקי הוא בחינת שם יב"ק הנ"ל, שהוא אותיות בקי, וזה שזוכה לשני הבקאות הנ"ל, שהם שתי פעמים בקי, דהינו בקי ברצוא בקי בשוב, על ידי זה זוכה לדרך התשובה, כי שתי פעמים בקי, שהם בחינת שתי פעמים יב"ק

הנ"ל, עולה בגימטריא דרך כנ"ל, כי על פי הכונות נעשה זה הדרך מבחינת סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגימטריא שתי פעמים יב"ק כנוכח לעיל, וזה בעצמו סוד בחינת שני הבקיות הנ"ל, כי בקי ברצוא, שהוא בחינת אסק שמים, זה בחינת סגול דקס"א, כי אסק אותיות קס"א, ובקי בשוב, שהוא בחינת ואציעה שאול הנך, זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון אל תס"ג גבול עולם (משלי כב כה), שהוא בחינת שמיסג גבולו ומחזירו לאחוריו, שזה בחינת ירידה, שהאדם נופל ח"ו ממדרגתו, והוא נסוג אחור ח"ו, אף על פי כן יחזק את עצמו, ואל יתיאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת ואציעה שאול הנך כנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג כנ"ל, כי סגול דא חמה, שהוא נקודה העליונה שעל האלף, הנחלקת לשלש טפין, שזהו בחינת אסק שמים, בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אסק כנ"ל, וחיריק הוא בחינת נקודה התחתונה של האלף, שהוא בחינת ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת חיריק דס"ג הנ"ל.

וזה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל וכשיש לו אלו השני בקיות הנ"ל אזי הוא הולך בדרכי התשובה, כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א וס"ג, אסק שמים ואציעה שאול וכו', על ידי זה נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא שתי פעמים בקי, שהם קס"א וס"ג וכו', כנ"ל, כי עיקר דרך התשובה זוכין על ידי שני הבקיות הנ"ל, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין בגימטריא דרך, שהם שתי פעמים בקי כנ"ל, ופשוטה בגימטריא סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בעצמם בחינת נקודה העליונה ונקודה התחתונה, שהם בחינת מה שצריכין לבקש השם יתברך תמיד, הן למעלה הן למטה, בחינת אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך, שהם בחינת שני הבקיות הנ"ל, ועל כן כשיש לו שני הבקיות הנ"ל אז הוא הולך בדרכי התשובה, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו, והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמוקים מאד.

יחוד זה מסוגל לתיקון פגם הברית

דע, שכונת אלול הם תקון לפגם הברית, כי סוד כונות אלול הוא הנותן בים דרך להאיר בחינת דרך בים, ודרך זה נפתח בחדש אלול, ועקר פגם הברית הוא בבחינת דרך הזה, כי היה צריך להאיר בחינת הרכ"ד אורות בבחינת ים, בחינת אמונה, והוא נטה מזה, ופגם בבחינת דרך, בבחינת (בראשית ו יב) כי השחית כל בשר את דרכו, כי אשה נקראת דרך, כמובא בדברי רז"ל (קדושין ב:), ויש דרך אחר, בחינת (משלי ל ב) דרך אשה מנאפת. והכלל שעיקר הפגם בבחינת דרך, שלא האיר הדרך בים, ולפעמים מחמת זה הפגם יוכל לאבד את זווגו, כי מאחר שנטה מזווגו קשה לו למצא את זווגו, ואפילו אם ימצא את זווגו, תהיה לו מנגדת, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, מחמת שנטה ממנה ולא האיר בה, מזה נתחווה שיש לה רצון אחר כנגדו, ואז לא זכה כנגדו (יבמות סג), וחודש אלול שאז יכולין לתקן זה ולהאיר הדרך בים כנ"ל, [על כן כונת אלול הם תקון לזה], וכשמתקן זה, אזי מוצא זווגו, והיא אינה כנגדו, רק כרצונו.

(ליקוטי מוהר"ן תניינא פז)

דמהראוי על כל פנים בחודש אלול שיתעורר כל אדם בתשובה בכל יום ולהתחרט על עונותיו אשר עברו על ראשו ולהתמרמר עליהם ובפרט על טפות קרי שיצאו לבטלה, כי פגם בסוד צדיק יסוד עולם והשחית את הארץ, וזה שאמר (דברים יד כב) עשר תעשר, דהיינו בבחינת היראה הנרמז להתחרט ולהתעורר את כל תבואת זרעך מה שפגם בזרעו כנ"ל היוצא ממנו שנה שנה, מה שפגם מנעוריו, ואמר הכתוב (דברים יד כד) וכי ירבה ממך הדרך, דהיינו שלפעמים אדם מתעורר בתשובה אבל נפשו מרה לו מאוד, כי ידמה בעיניו שהוא מרוחק מאוד מהשי"ת, וכבר עליו הדבר שישב לבוראו יתברך על ידי סיגופים ושאר ענינים, ונקרא בפסוק כי ירבה ממך הדרך, הוא דרך תשובה הנפתח בחודש אלול,

בסוד הנותן בים דרך וכו', על כן העצה היעוצה על כל פנים לקבל על עצמו התשובה ולהיות נכסף ומשתוקק מתי יזכה לשוב כראוי, וזה שאמר (שם) ונתת בכסף, לשון תאוה כמו נכסוף נכספתה (בראשית לא ל), שיהיה לך על כל פנים חשק לתשובה, וצרת הכסף בידך עד אשר תזכה לבהירות, והלכת אל המקום אשר יבחר ה'.

(עבודת ישראל פרשת ראה)

אף בתשובה מיראה שם ס"ג, הקב"ה ממציא להם לישראל באהבה שם אהי"ה

כשישראל יראים מהבורא, תיכף ומיד הבורא יתברך ממציא את עצמו כביכול לישראל, והיראה היא שם ס"ג, שמחמת יראה נסוג אחור שירא לגשת, וזה שהבורא כביכול ממציא את עצמו לישראל ומראה להם אהבה נקרא אהי"ה, שהוא לשון דומין אנא (זוהר ח"ג יא.), שתיכף כשישראל עושים תשובה אפילו מיראה זמין אנא לקבל תשובתם, ואהי"ה במלוי יודי"ן הוא קס"א, וקס"א וס"ג הם רכ"ד, וזה הוא היחוד של חודש אלול, ולכך אמרו 'הנותן בים דרך' שהוא חודש אלול, שדר"ך הוא רכ"ד, והם השני שמות הנ"ל, המרמזים אל קרבות ישראל להבורא וקרבות הבורא לישראל, אכי"ר שיקוים בנו דרך הנ"ל.

(תולדות אהרן פרשת ראה)

אם א"א לו לכוין היחוד לכה"פ יכסוף וישתוקק להתקרב להשי"ת

ונראה דהנה בדורות שלפנינו כשהיה מגיע ראש חודש אלול עשו תשובות גדולות בתעניתים ובסיגופים גדולים לשם שמים באמת ואמונה, והנה בדורות הללו אנו תשושי כח וחלושים עד למאד ואי אפשר לעשות תעניתים וסיגופים, והנה איתא בכתבי האר"י ז"ל יחוד גדול

על זה ראש חודש אלול, לכוון הפסוק הנותן בים דרך, ובקיצור לכוון קס"א וס"ג גימטריא דרך, ולכוון הוי"ה בנקודת ציר"י ונקודת סגו"ל, והם ס"ג בנקודת חירי"ק כי נקודת סגו"ל מורה על חסד ונקודת חירי"ק מורה על נצח, ועל ידי כן יכולין למשוך רחמים גדולים וחסדים מגולים מי"ג תיקוני דיקנא, והנקודת ציר"י הוא תשובה, וים הוא בגימטריא חמשים דהיינו חמשים שערי בינה והוא ציר"י, ויציר שהוא ציור העולמות כולם על ידי תשובה, ונקודת סגו"ל הוא חסד לאברהם, וכן חירי"ק הוא בנצח שהוא ימין פשוטה לקבל שבים, וימין במילואו יו"ד מ"ם יו"ד נו"ן גימטריא דרך עיין שם באריכות.

וזה כי ירבה ממך הדרך, רצה לומר הכוונה של היחוד דרך לכוון כנ"ל, כי לא תוכל שאתו רצה לומר שלא תוכל לנשא את עצמך לעשות היחוד של דרך הנ"ל, כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' וגו', רצה לומר שתהיה רחוק מה' יתברך על כן לא תוכל לעשות היחוד, וקאמר הפסוק אחר כך ונתת בכסף, רצה לומר לשון תאוה וחשקות, והוא גימטריא קס"א עם הכולל, וצרת הכסף בידך, וצרת הוא לשון ציר"י דהיינו הוי"ה בנקודת ציר"י כנ"ל, שהוא ציור העולמים שהוא נו"ן שערי תשובה הכסף כנ"ל, בידך היינו ימין במילואו שהוא גימטריא דרך כנ"ל, דהיינו נצח שהוא ימין שהוא נקודת חירי"ק כנ"ל שהוא ימין, והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו, ואז תוכל לעשות יחוד של דרך הנ"ל למשוך חסדים מגולים ורחמים גדולים מי"ג תיקוני דיקנא עילאה על כנסת ישראל אמן.

(מאור ושמש פרשת ראה)

הנותן בי"ם דרך, ענין תשובה דומה לדרך על הים

ולחבין בפשוטו ועל דרך עבודה ענין הנותן בים דרך לחודש התשובה, הלא אדרבה נאמר בתורה (דברים ל יג) ולא מעבר לים היא,

אולם הנה יש דרך יבשה ודרך ים, והדרך דיבשה הוא דרך סלולה ומסוקלת להיות מעבר לרבים לנסוע וללכת, ואם יטה מני הדרך אף מעט אז יפול חלילה בפחתים או בבורות ויכשל בקוצים וברקנים שעל פני השדה הסמוכה לדרך, מכל שכן במסילת הברזל אם יטה מעט הרי זה מסתכן, ואין לו רק הדרך שסקלו לפניו בדיוק, אבל דרך אניה בלב ים, היינו דרך משל אם רצונו לנסוע מטריעסט ליפו, מוכרח לכונן רק המטרה לבא ליפו מחוז חפצו, אבל דרך הליכת האניות לא אחד המה, ואדרבה מוכרחים המה אניות הקישור להתרחק זה מזה בדרך הליכתם למען לא יפגשו זה בזה ויזיקו זה את זה כנודע.

וכן הוא בנמשל, דרך התורה תרי"ג מצות, ומצות דרבנן בכל פרטיהם הוא דרך סלולה ביבשה מעבר לרבים, אסור לסטות מני הדרך לשום אחד מישראל, לא תוסף עליו ולא תגרעו ממנו, והנוטה ח"ו, נופל באחד הפחתים חיובי עונשי מלקות או מיתה וזכר כהררים התלויים בשערה, אבל דרך האניה בלב ים, הנה לא נצטיין הדרך בים, אשר בו יצטרך ליסע, ודרכים הרבה לפניו ברוחב הים, שצריך לכונן להגיע למחוז חפצו הוא העיר אשר יסע שמה, ולא ילך בדרך ספינת חבירו, כי אדרבה אם ילך לפעמים בדרך חבירו יסתכן ח"ו כאשר יפגשו זה בזה.

וכן הוא דרך תשובה, כי הראשונים זצ"ל ציוו דוקא שק ותענית וסיגופים, ולעומתם תלמידי הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל זי"ע ציוו העיקר לתקן בלב נשבר ובשמחה וברובי תורה ותפלה מצות ומעש"ט, ושלא להחליש הדעת והגוף על ידי סיגופי התעניות, אולם למסקנא אין בידינו בזה לומר כלל גדול לרבים לכל הרוצה לשוב בתשובה שיתנהג בדרך הזה דוקא, היינו שיהיה הדרך לכל הבעלי תשובה יחדיו, רק לכל אחד ואחד כפי מה שהוא אדם, למשל אם גבור חיל הוא דמצי לצעורי נפשיה בסיגופים ותעניות, אז בודאי קדוש יאמר לו בתשובת המשקל, ואם חלש הוא או בעל עצב אז ההכרח אדרבה

להתגבר לעבוד את ה' בשמחה לחזק דעתו, וכן יש אחד שתקנתו רק להרבות בתורה, כמו שאמרו חז"ל (ויק"ר קדושים כה) בבעל תשובה, רגיל ללמוד דף אחד ילמוד שנים, ובכוונת התפלה כפי כחו, וכן לעשר תקנתו בפזרון הצדקה, וכיוצא בתיקון המדות, אין שיעור וערך בדרכי התשובה, ובפרט שצריך התשובה בתיקון ההפכיי באיזה ענין היה העבירה שעשה, וכמבואר בספרי הקדושים כמה מיני סמני תרופה לנפש לכל אחד כפי צרכו.

על כן לא שייך לומר בזה דרך תשובה בכלל מדוייק לכל אחד יחדיו כמו דרך יבשה שהם מצות התורה שלכל אחד ניתנה בשוה, והיינו כמו הספינות אם ילכו בדרך חבירו יסתכן וישבר ספינתו, ככה הוא דרך התשובה אם ילך בדרך חבירו עוד יכשל ח"ו, כי מה שהוא טוב לו לחיי הנפש זהו סכנת הנפש לחבירו כידוע, רק שצריך להיות הכוונה מכל אחד רק לנסוע למטרת הפצו לעשות נחת רוח באמת להבורא ית"ש ולתקן נפשו כרצון יוצרו, אבל הדרכים משונים זה מזה, על כן יש לומר כינוי חודש התשובה בפסוק הנותן ב'ים' 'דרך', וה' יורינו דר"ך אמת לתקן הכל כראוי, ונשמח כלנו בתיקון הגמור במהרה בימינו.

(שער יששכר מאמר ימי הרצון אות ו)

זוה סדר היחוד למעשה:

אלול

ב' אותיות **אל** מאלול גי' ג'
 יודי"ן ואלף דס"ג שמהן יוצא
 שם אל

וב' אותיות **ול** מאלול הם שם
 אל היוצא מקס"א, כי ג' יודי"ן
 שבו הם ל' ובמקום אות א'
 הושם במקומה אות ו' כי הא'
 נעלמת בואו זה

והנה שני שמות ס"ג וקס"א
 הנז' הם בגי' דר"ך.

דירך

ומאירים לשם ב"ן

יוד ה'ה וו ה'ה

ושם ב"ן גימטריא

ב'ים

ולחאיר לשם ב"ן

וזוה סוד הנותן **ב'ים דרך**, שמאיר הדר"ך לשם ב"ן

וזהו סדר היחוד על פי סידור רבי שבתי:

אלול

ב' אותיות **אל** מאלול גי' ג' יודי"ן ואלף דס"ג, שמהן יוצא שם אל, ויכוין לס"ג עם נקודות חיריק.

אלול **י'ו' ה' ו'א' ה'**

וב' אותיות **ול** מאלול הם שם אל היוצא מקס"א. כי גי' יודי"ן שבו הם ל', ובמקום אות א' הושם במקומה אות ו', כי הא' נעלמת בואו זה, ויכוין לקס"א בניקוד סגול.

אלול **אָלֶּה הִי יוֹד הִי**

והנקודות של שני השמות אלו גימטריא **פשוטה**, כי ימינך פשוטה לקבל שבים.

הנקודות אלו גימטריא **פשוטה**

והנה שני שמות ס"ג וקס"א הנז' הם בגי' ב' פעמים **יב"ק**, היוצאים מר"ת של הפסוקים **י'ענך י' ב'יום צ'רה, י'עננו ב'יום ק'ראינו**.

וב' שמות אלו גימטריא

יב"ק יב"ק

ושני פעמים **יב"ק** הם גימטריא **דרך**.

והם גימטריא **דרך**

ודרך עם הג' אותיות הם גימטריא שם הוי"ה **בניקוד צירי סגול עם הכולל**, הרומז לחסד (ניקוד סגול) **שבבינה** (ניקוד צירי).

ודרך עם הג' אותיות גימטריא

י'הו'ה עם הכולל

וגם גימטריא ימין במילוי כזה **יוד מם יוד** נזן, הרומז **לימין הפשוטה** (גימטריא של נקודות השמות ס"ג קס"א הנז') לקבל שבים.

וגם בגימטריא **יוד מם יוד נזן**

ועל ידי דרך זה נפתחין י"ג מכילין דרחמי, ולהאיר לנוק' שם ב"ן.

וע"י דרך זה נפתחין י"ג מכילין דרחמי ומאירים לנוק' **יוד ה'ה וו ה'ה**

ושם ב"ן גימטריא

ב"ם

ושם ב"ן גימטריא **בי"ם**

וזהו סוד הנותן **ב"ם** דרך, שמאיר הדרך לשם ב"ן

יחוד ב'

יחוד פרטי לב' וג' אלול

לייחד צירופי הוי"ה ואהי"ה במ"ח שעות

בראש חודש אלול שנת השל"א לייצירה, אמר לי מורי ז"ל שאתענה אותם שני ימים רצופים, אשר אחר יום ר"ח עצמו של אלול, ושעל ידי זה אשיג איזו השגה, וכונת אלו התעניות הוא, כי בחדש אלול נפתחים י"ג מקורות של הי"ג תיקוני דיקנא דעתיקא, והם מתגלים ומאירים למטה באו"א במקום המקיף של המוחין שלהם, כמו שביארנו בריש אדרת האזינו, כי מחוץ למוחין דאו"א בוקע אור שלהם לחוץ ומאיר שם בסוד אור מקיף, ושם מתגלים אלו הי"ג תיקוני דיקנא דעתיקא.

ותחלה צריך לכוין דרך כללות וכו', והנה אחר שתכוין בזה הכללות בכל חדש אלול, צריך שתכוין אחר כך בשני ימים הראשונים הנזכרים לעיל בענין זה, והוא, כי הנה יש בשני ימים אלו מ"ח שעות, והם גם כן בסוד יהו"ה אהי"ה הנז"ל שהם בגימטריא מ"ח עם הכולל. והנה בסוף יום א' תכוין שכבר נשלם חצי הדרך הנזכר שהוא בגימטריא יב"ק וזה סוד יענך יהו"ה ביום צ'רה שהוא ר"ת בגימטריא יב"ק. וכן ר"ת יעננו ביום ק'ראנו הם יב"ק, ובסוף יום השני תכוין בשני פעמים יב"ק שהוא דר"ך כנז"ל שהם ס"ג וקס"א.

עוד יש כונה שניה פרטיית בשני הימים אלו, והוא שתצרף תחלה הי"ב צרופים של יהו"ה והי"ב צרופים של אהי"ה כנודע, ובין שניהם הם

כ"ד, אבל הם עולים אל מ"ח, כנגד מ"ח שעות שבשני הימים אלו כמו שנבאר, וזה ציורם לפניך וכו'. (עי' להלן בסדר היהוד למעשה).

וביאר ציור זה ענינו כך, כי תחלה תקח צרוף א' מב' שמות אלו שהם אהי"ה יהו"ה, והנה צרוף זה הוא כולל ד' שעות ראשונות של שני ימים אלו, כיצד, שעה א' תכוין בשם אהי"ה לבדו, בשעה שנית תכוין לשם אהי"ה כולל לשם יהו"ה כזה איהיה"ה, בשעה שלישית תכוין לשם יהו"ה לבדו, בשעה ד' תכוין לשם יהו"ה כולל לשם אהי"ה כזה יאהיה"ה, אחר כך תקח הצרוף השני מכל שם מאלו השנים הנזכרים, ותכוין בהם בד' שעות שניות על דרך הנ"ל, כיצד, בשעה א' מן ד' שעות השניות תכוין בשם אהה"י, בשעה ב' תכוין לשם אהה"י הנ"ל ויהיה כולל לצרוף יהה"ו עמו כזה איהההה"ו, בשעה שלישית תכוין לצרוף ב' של הו"ה והוא צרוף יהה"ו לבדו, בשעה ד' תכוין לזה הצרוף הב' של ההו"ה כולל עמו לצרוף הב' של אהי"ה כזה יאהההה"ו, ועל דרך זה כל י"ב צרופים כל צרוף מהם של השני שמות הנזכרים הם בסוד ד' שעות על דרך הנ"ל, עד שנמצא כי הארבעה שעות האחרונות שבשני הימים הנזכרים תכוין בהם בצרוף הי"ב של ההו"ה, ובצרוף הי"ב של אהי"ה, אלא החלוק הוא כי בכל צרוף וצרוף מן הי"ב תתחיל בשתי שעות הראשונות שהם אהי"ה, ובשתי שעות אחרונות תתחיל בשם הו"ה כמצוייר למעלה.

ודע כי כל השמות הנזכרים צריך שתנקדם, וכל צרוף שם אהי"ה יהיה כל אות ואות ממנו בנקוד סגול, וכל שם צרוף ההו"ה יהיה בנקודת חיריק כמצוייר למעלה. גם דע כי כאשר אתה מתחיל בכונת צרוף אהי"ה וכולל בתוכו לשם יהו"ה, אין הכונה שזה נשמה לזה אלא שזה בסוד פנימי וזה בסוד אור מקיף אליו.

והנה אם תוכל לכוין על דרך הנ"ל כל שם בשעה שלו, הנה מה טוב ומה נעים, והוא דבר גדול מאד, ואם אין בך כח לזה, תכוין אל צרוף

הא' כסדר הנ"ל בתחלת ד' שעות ראשונות, ואחר כך בצרוף הב' כסדר הנ"ל בתחלת ארבע שעות שניות, וכן תמיד. וכל זה ביום, אבל בלילה שאתה מוכרח לישון, ואינך יכול לכוין בפרטות בכל שעה, ולא אפילו בכל ד' שעות כנזכר, ולכן כשתאמר בידך אפקיד רוחי וגו', אז תכוין לג' צרופים ביחד הכוללים י"ב שעות בלילה, ויותר טוב יהיה אם תכוין כשתשכב בשש שעות ראשונות עד חצי הלילה, ובקומך בחצות הלילה אז תכוין בפרטות כל שם בשעה שלו על דרך הנ"ל.

ודע כי אלו הי"ב צרופים של אהי"ה ושל הוי"ה הם נחלקים ביי"ב חדשי השנה מגיסן ועד אדר כסדרם, ולכן בכל עת ועת שאתה מכוין בצרופי אהי"ה או הוי"ה כנ"ל, צריך שתכוין בצרוף הששי של אהי"ה והוי"ה, ותכוין כי ב' צרופים אלו שהם הששי של אהי"ה ושל הוי"ה הם עיקריים בכל חדש אלול, שהוא החדש הששי, וזה הצרוף הולך עם כל הצרופים בחדש הזה.

ועוד יש כונה אחרת והיא זאת, כי הנה ב' שמות אהי"ה ויהו"ה הנזכרים בפשוטם יש בהם שמנה אותיות, ובמלואם יש עשרים אותיות, הרי הם כ"ח אותיות, ובכל יום מאלו הב' ימים צריך לכוין בכולם, כיצד בעשרה שעות ראשונות מיום א' תכוין בעשרה אותיות של אהי"ה דיודי"ן, כל שעה אחת באות אחת על סדר זה, שעה א' א', שעה ב' ל', שעה שלישית פ', וכו', וכל אות מהם מנוקדת בסגול, ובעשרה שעות אחרות תכוין בעשרה אותיות של הוי"ה דע"ב דיודי"ן, כל אות בשעה אחת, וכל אות ואות מנוקדת בחירי"ק, ובארבעה שעות אחרונות של יום א', תכוין בד' אותיות פשוטות של אהי"ה כל אות בסגול, הרי לך כ"ד שעות של יום א'. ואחר כך בעשרה שעות ראשונות של יום ב', תכוין בעשרה אותיות מלוי דהוי"ה דיודי"ן, כל שעה באות א' על דרך הנ"ל כל אות נקודה בחירי"ק, ובעשרה שעות שניות של יום ב', תכוין בעשרה אותיות אהי"ה דיודי"ן נקודות בסגול, ואחר כך בארבעה שעות

אחרונות של יום ב', תכוין בארבעה אותיות פשוטות של ההוי"ה נקודות בחירי"ק, וכל זה ציירנו אותו למעלה עיי"ש.

עוד יש כונה אחרת גדולה והיא זאת, כי הנה יש ברישא דעתיקא י"ג נימין דשערי וכנגדם למטה י"ג תיקוני דיקנא דעתיקא, והנה הי"ג נימין הם באופן זה, כי יש בהם י"ב נימין והנימא האחרונה של הי"ג כוללת כולם ויש בה י"ב נימין אחרים, והרי בין כולם הם כ"ד נימין, וכן על דרך זה הם בדיקנא י"ב תיקונים, והתקון האחרון הי"ג כולל כולם ויש בו י"ב תקונים אחרים, והרי בין כולם כ"ד תקוני דיקנא, סך הנימין והתקונים הם מ"ח, כנגד מ"ח שעות שיש בשני הימים האלו שתתענה, והם כנגד יהו"ה אהי"ה שהם בגימטריא מ"ח כנ"ל.

(שער רוח הקודש יחוד ט"ז דף מד ע"ג, וע"ע שער היחודים פרק י')

בשער היחודים מבואר לכוין בס"ג וקס"א

מה שהבאנו משער רוח הקודש לכוין הב' שמות אהי"ה והוי"ה בפשוטם ובמילואם, כל אות מהם בשעה אחת מהמ"ח שעות בניקוד סגול וחיריק, והם אהי"ה דיודי"ן גימטרי אקס"א, והוי"ה דע"ב דיודי"ן, וכן הציור היחוד הנדפס בשער רוח הקודש, ולפנינו בשער היחודים המצויים כהיום גם כן מבואר לכוין ההוי"ה במילוי ע"ב דיודי"ן, אבל בציור היחוד נדפס בשער היחודים לכוין בהוי"ה דס"ג, דלפי זה מכוונים כאן בב' שמות דס"ג וקס"א שהם גימטריא דרך, והם המשך אחד להיחוד הכללי דכל חודש אלול של הנותן בים דרך, שכתב לעיל כי בכל החודש ראוי לכוין בב' שמות אלו דס"ג וקס"א שבגימטריא דרך, אבל בפנים הספר עצמו וכן בשער רוח הקודש ליתא כן, אלא כתבו לכוין בשם הוי"ה דע"ב, ובסידורי האר"י נסדר כמו הציור בשער היחודים, ובסידורי הרש"ש נסדר כמו שכתב בשער רוח הקודש, וכן הוא ברמח"ל.

תפלה אחר היחוד בכל שעה ושעה

וכל פעם אחר שתכוין תאמר זה, יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתגלה עתה עת רצון העליון, ועל ידי יחוד זה תזכה להארה ושפע טובה והשגה גדולה.

(שם טוב קטן)

לכוון כ"ד צירופי אדנ"י

איתא בכתבי האר"י ז"ל שהבא לעבוד ה' ולשוב בתשובה יתענה הפסקה משני ימים בתחילת חודש אלול, וכתב שם יחודים שייחד האדם בכל שעה מארבעים ושמונה שעות השני ימים הללו, והכוונה הכוללת הוא, שבכל הי"ב שעות היום וי"ב שעות הלילה ייחד הי"ב צירופי הוי"ה וי"ב צירופי אהי"ה עם כ"ד צירופי אדנ"י בכל שעה צירוף אחר.

(מאור ושמש הפטרת שבת ור"ח סוף פרשת ראה)

וכעת לא מצאנו מקור מכתבי האריז"ל לכוון גם כן כ"ד צירופי אדנ"י וצ"ע.

לייחד היחודים דחודש אלול עם היחוד דחזורתי

כתב הרב בשער רוח הקודש (דף מה.) ודע כי יש יחוד אחד גדול בענין אלו הנימין ואלו תקוני דיקנא, ונכון מאד מאד לעשותו בשני הימים האלו אם תתענה אותם רצופים כנוכר לעיל, ואם אינך מתענה בהם תעשה היחוד ההוא בכל חדש אלול, כי הוא מסוגל מאד בחדש זה כנוכר לעיל, כי אז נפתחים י"ג מקורות של תקוני דיקנא, ע"כ. [והיחוד חזורתי הובא להלן בקונטרס יחוד ג'].

והביאור בזה, מכיון שמעלת וסגולת היחוד דחזורתי לעורר ולגלות למטה הארת פני אריך עד או"א וזו"ן, ולהאיר כל העולמות בהנהגת הרחמים פשוטים וגמורים, וכל מעלת חודש אלול והיחוד דהנותן בים דרך הכללי, ויחוד הפרטי דב' וג' אלול, מיוסדים על התעוררות ושפע מהרצון העליון מ"ג מכילין דרחמי, ומשם נפתח דרך תשובה, ולכן הם מיוחדים ומקושרים, וצריך לבין בזה ביחד עם היחוד הפרטי בב' וג' אלול, ואם אינה עשה היחוד הפרטי, יכין היחוד דחזורתי בכל החודש, כי הוא מסוגל מאוד, כמו היחוד כללי דחודש אלול של הנותן בים דרך, ולכך מסוגל מאוד היחוד דחזורתי בכלליות בכל חודש אלול, כי זהו סגולת חודש אלול כאמור.

ובספרי חסידות מבואר כי חודש אלול זמנו כזמן רעוא דרעיון בכל שבת קודש, שעל זה איתא באידרא רבא קדישא (נשא דף קכט.) מצחא דגולגלתא רעוא דרעיון וכו', וההוא מצחא דאקרי רצון וכו', וכד איתגליא אתקבלא צלותהון דישראל, אימתי אתגליא וכו', בשעתא דצלותא דמנחה דשבת וכו', משום דההיא שעתא ביומי דחול תליא דינא לתתא בזעיר אנפין, ובשבתא אתגליא מצחא דאקרי רצון, בההיא שעתא אשתכחין רוגזא ואשתכח רעוא ומתקבלא צלותא, הדא הוא דכתיב (תהלים סט יד) ואני תפלתי לך ה' עת רצון, ועת רצון מעתיק יומין לגלגלה מצחא, ובגין כך אתתקן האי קרא למימריה בצלותא דמנחה בשבתא.

וכתב בבני יששכר (מאמרי שבתות מאמר ח אות א) שמעתי מאת כבוד אדומ"ו הרב הקדוש מהרמ"מ [מרימנוב] זצוק"ל הטעם, להיות בריאת העולם בששת ימי בראשית, הנה התחלת הבריאה אור ליום א' שהוא מוצאי שבת, הנה קודם הבריאה עלה ברצונו ית"ש לברוא את העולם, הנה הזמן שקודם ליל א' הוא זמן ועת הרצון כמו בהתחלת הבריאה אז עלה ברצונו, עכ"ד. ולכך הזמן מסוגל בשבתא בעידן רעוא דרעיון גם כן להיחוד דחזורתי.

ועל דרך שבכל שבוע בפרטי העת רצון שקודם לו זהו בעת רעוא דרעוין במנחה דשבת קודש, על דרך זה בכללות השנה, העת רצון שקודם השנה החדשה, זהו בחודש אלול, וכמו שהאריך בבני יששכר (מאמרי אלול מאמר א אות ד) והנה אומר לך דהימים האלה הם בסגולה לרצון העליון מעת בריאת העולם, דהנה בתשרי נברא העולם (ר"ה דף י:) כמו שאומרים (מוסף לר"ה) זה היום תחלת מעשיך, והנה בריאת העולם היה ברצון וכו', וזהו שכתבו המקובלים בלשונם בכמה מקומות כשעלה ברצונו ית"ש לברוא העולם, ואם כן שהתחלת הבריאה היתה בתשרי, אימתי היתה עליית הרצון כביכול, באלול, מאז והלאה הוקבע לדורות הימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה ימי רצון, עיי"ש. ומעתה נמצא דבכל החודש האלול יש גילוי מצחא דאריך כמו בשבת במנחה, ונקרא כל החודש עת רעוא דרעוין, ולכך הזמן מסוגל לייחד היחוד דחוורתי בכל החודש לעורר הארתו והשפעתו לכנסת ישראל.

ועל פי כל האמור למעלה שמעתי בשם גדולי המקובלים הספרדים, דמן הנכון לייחד היחודים דאלול הכללי או הפרטי ביחד עם היחוד דחוורתי, דהיינו לעורר מרישא דחוורתי הנימין ודיקנא ולגלות פני אריך ולהמשיך כל האורות עד או"א וזו"ן כסדר כל ההיחוד דחוורתי, ושם כשממשיך מאו"א השפע לזו"ן יכוין גם כן כוונות והוספות לאלול כגון הנותן בים דרך, או השמות דב' וג' אלול, והדברים נפלאים ומתוקים למעלה ולמטה.

ביאור היחוד

בפשטות מכוונים בזה עם תשובה באמת, לתקן כל השנה שעברה, מה שפגם ח"ו בי"ב צירופי הוי"ה ואהי"ה, שהמה מכוונים נגד י"ב חדשי השנה, ולכך צריך לכוין בכל צירוף גם הצירוף דחודש אלול, שבכוח תשובתנו בחודש הזה נתקן כל השנה, וכל זה הוא על ידי הארת י"ג מדות של רחמים המאיר בחודש הזה, כנ"ל ביחוד הכללי, ולכך מכוונים הי"ג נימין והי"ג תיקוני דיקנא. ומדברי המאור ושמש (שהבאנו להלן) נראה שזה כח מיוחד לילך בקדושה ודביקות לי"ב חדשי השנה הבאים עלינו לטובה, ובאמת תלוי זה בזה, כי העבודה של שנה הבאה, זהו המוחין דפנים של שנה שעבר שזהו מוחין דאחור, כנודע מדברי מרן הרש"ש (נה"ש דף לט:).

ובביאור ב' פעמים יב"ק שמכוונים אחר יום ראשון ואחר יום שני, כתב הדע"ה שיב"ק ראשון זה הוי"ה אלהי"ם שבגימטריא יב"ק, וזהו נגד לאה, ויב"ק השני זהו אהי"ה הוי"ה אדנ"י שגם כן בגימטריא יב"ק, וזהו נגד רחל, כמבואר לעיל בשער רוח הקודש (יחוד יח דף לו ע"ב), והכוונה כאן הוא שמכוונים הדרך לב' בחינות מלכות לאה ורחל, ועיי' אוהב ישראל (פרשת ראה) ענין ב' פעמים יב"ק, דהוי"ה אלהי"ם זהו המתקת הדינים, ואהי"ה הוי"ה אדנ"י זהו שורשי מקוריים לכל הברכות והטובות.

סגולת היחוד לעורר הי"ג מכילין דרחמי להמשיך קדושה ודביקות על כל השנה ועל כל שבתות הבאים לטובה

ולכן כשהאדם מיחד היחודים הנ"ל באלו המ"ח שעות, הוא מושך על הכנסת ישראל הי"ג מכילין דרחמי שאנו מזכירין אותן כל החודש, ושיוכל למשוך על עצמו קדושה ודביקות על כל השנה הבאה לטובה,

שיוכל לדבק עצמו באין סוף ברוך הוא ולקשר כל העולמות לשורשם. וזהו אומרו והיה מדי חודש בחודשו, חדש גימטריא שי"ב כמנין י"ב צירופי הוי"ה, ורומז שכשתיחד השנים עשר צירופי הוי"ה ותמשיך אותם אל הכנסת ישראל, בחודשו, פירוש בחודש הראוי לו הוא חודש אלול, ומדי שבת בשבתו, רומז שעל ידי זה תמשיך קדושה ודביקות על השבתות הבאים, על ידי זה יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה', שתקשר כל העולמות וכל הברואים באין סוף ברוך הוא, שיהיו כולם משתוקקים להדבק בו יתברך שמו, ולזה אמר תחילה מדי חודש בחודשו ואחר כך מדי שבת בשבתו, מפני שהחודש נכנס תחילה להשבתות שבו, ומאותן השני ימים הוא ממשיך לקדש עצמו לקבל השבתות הבאים בקדושה.

(מאור ושמש הפטרת שבת ור"ח סוף פרשת ראה)

אף בדורות הללו שאי אפשר להתענות מ"מ צריך ליחד יחודים הנ"ל

והנה עיקר התענית הוא בשביל היחודים הללו, שכשהאדם עסוק בתענית הוא פורש עצמו ומתבודד עצמו בטהרה, ויהיה לבו נכון ליחד היחודים הנ"ל, אמנם בדורות הללו דחלשא עלמא ואי אפשר לעסוק בתענית, צריך על כל פנים כל הבא לטהר ולעבוד ה' לקדש ולטהר עצמו במ"ח שעות הללו, שהם כנגד מ"ח אותיות שבי"ב צירופי הוי"ה ולייחד יחודים הנ"ל.

(שם)

מכיוונים השעות לפי שעות זמניות ולא שעות שוות

זה פשוט שמתחילין לייחד בצאת הכוכבים בתחלת יום ב', שבראש חודש אסור להתענות, ומהאי טעמא צוה לו להתענות ולייחד ביום ב' וג', ומדקאמר בא"ד 'ויותר טוב יהיה אם תכוין כשתשכב בשש שעות

ראשונות עד חצי הלילה, ובקומך בחצות הלילה אז תכוין בפרטות כל שם בשעה שלו על דרך הנ"ל, משמע שיש י"ב שעות משך הלילה, שש שעות עד חצי הלילה, ושש שעות עד הבוקר, הרי מוכרח שמתכוונים על פי שעות זמניות ולא שעות שוות, ולכך יש י"ב שעות מצאת הכוכבים, וכן שמענו מפי גדולי המקובלים.

א' אלול חל ביום ו' אמתי מתענין ומכוונין היחוד

יש לדון כשחל ר"ח אלול ביום ה' ו', וב' אלול חל בשבת דאסור להתענות, אמתי מתענין ומייחדין היחוד, דיש להסתפק בזה בכמה אנפי, א' דבכה"ג אין מתענין ומייחדין כלל כיון דאסור להתענות ביום ב' אלול, ב' דמתענין ביום ג' וד' אלול דהיינו ביום א' וב' בשבוע, ולפי זה אין אוכלין סעודת מלוה מלכה, וצריך לשמוע הבדלה מפי איש אחר, ג' דאין דוחין סעודת מלוה מלכה, ומתענין ומייחדין ביום ד' וה' אלול, דהיינו ביום ב' וג' בשבוע, ועיקר הספק תלוי אם הרב כוון לב' וג' אלול דוקא, או שנקט ב' וג' לפי שצוה להתענות, ובראש חודש אסור בתענית, והזמן היותר מוקדם להתענות ולייחד זהו ב' וג' אלול, ואיה"נ דכמו כן יכול להתענות בג' וד' או בד' וה' כשחל שבת ביום ב' אלול, ואולי אף באמצע החודש שנח לו אז להתענות ולייחד מאיזהו סיבה יכול אז להתענות ולייחד ומועיל, וכמו כן יש לדון לאלו שאין מתענין ומ"מ מכונים היחוד הנ"ל אמתי מייחדין בשנה כזה, אם ביום ב' וג' אלול דהיינו שב"ק ויום א', או כיון דל"ש להתענות על כל פנים מייחדין בג' וד' אלול דהיינו ביום א' וב' בשבוע.

באור צדיקים למהר"ם פאפירש (עמוד התפלה סימן לה) כתב וז"ל, יש להתענות באלול בב' ימים רצופים אחר ראש חודש תיכף, והוא שלא יפסיק שבת ביניהם, דהיינו בין ראש חודש להתענית, כגונא שחל ראש

חודש ביום ו', אז אחר כך אין ב' ימים להתענות, ותענית מ"ח שעות אלו יש בהם סוד, ומועיל להשגה, עכ"ל. הרי לן דהבין דעיקר התענית הוא ביום ב' וג' אלול, ובשנה שחל ר"ח ביום ו' אז אין להתענית ביום א' וב' דהיינו ג' וד' אלול, ולפי זה גם אין מכוונים היחוד דתליא הא בהא. וכן בסידור רבי שבתי וקול יעקב כתבו דענין התענית זהו רק כשאין השבת מפסיק, וכן הוא בספר שם טוב קטן. ומשמע מדבריהם דהתענית והיחוד צריכין להיות בב' וג' אלול דוקא, ודוחק לומר שרק לענין התענית כתבו כן, ודוק.

אמנם אם נימא שב' וג' אלול לאו דוקא, אלא שאמר לו הזמן היותר מוקדם שאחר ר"ח, אם כן יש להסתפק אם להתענות ולייחד ביום א' וב' דהיינו ג' וד' אלול, או ביום ב' וג' דהיינו ד' וה' אלול כנ"ל. ושמעתי מפי ת"ח אחד שאמר לו אחד מזקני המקובלים בשנה שחל בכה"ג שהוא התענה ביום ב' וג' דהיינו ד' וה' אלול, אלא בפעם שאחריו שחל בכה"ג אמר לו שאין דעתו להתענות אלא יכוין לייחד ביום א' וב' דהיינו ב' וג' אלול, וכן כבר הבאנו מספר מאור ושמשי, דאין צריך תעניות לייחד יחודים אלו, וכן משמע מקיצור כוונת לרמח"ל שלא כתב כלל שצריכין להתענית ביחוד זה, עיי"ש. אלא שצ"ע דאם אין מתענין למה אין מייחדין ביום שבת קודש ויום א' דהיינו ב' וג' אלול, כמו שכתב הרב ז"ל, או אפילו מראש חודש ויום ב' באלול, וצ"ע. וכן שמעתי מפי עוד מקובלים לכון ביום א' וב' דהיינו ג' וד' אלול.

שוב שמעתי בשם הגה"צ אדמו"ר מתורת חכם שליט"א, שדעתו שב' וג' אלול הוא לאו דוקא, וכל זמן שדעתו מורחבת משך כל החודש יכול לייחד זה היחוד, ואם אינו מתענה יכול אף לייחד בראש חודש ושבת, או בשבת ויום א'. וכן ההוראה למעשה שאין צריך תענית דוקא, ואינו מעכב לב' ימים אלו, ובודאי היכא דאפשר אפשר.

וזה סדר היחוד בקצרה

כונה א'

תצטרף תחילה הי"ב צירופים של ההוי"ה וי"ב צירופים של אהי"ה והם כ"ד צירופים, אבל יעלו למ"ח צירופים בהצטרפות שניהם, ומתחלקים למ"ח שעות על דרך זה, כי בשעה ראשונה תכוין בצירוף ראשון דאהי"ה בניקוד חסה, ובשעה שניה תכוין בחיבור אהי"ה הוי"ה, והאהי"ה הוא מקף וההוי"ה הוא פנימי, ובשעה שלישית צירוף הוי"ה ראשונה, ובשעה רביעית חיבור הוי"ה אהי"ה, הוי"ה מקף ואהי"ה פנימי כמצויר לפניה, וכן על דרך זה כל המ"ח שעות.

כונה ב'

שיכוין בעשרה שעות ראשונות דיום א' באהי"ה דיודי"ן קס"א בניקוד סגול, כל אות בשעה אחת, ועשרה שעות שניות בהוי"ה דיודי"ן ע"ב [ועל פי סידורי האר"י הוי"ה דס"ג] בניקוד חיריק, וארבע שעות אחרונות אהי"ה פשוט בניקוד סגול. ובעשרה שעות ראשונות ביום ב' תכוין בעשרה אותיות דע"ב מנוקדות בחיריק, ובעשרה שעות שניות בעשרה אותיות דקס"א מנוקדות בסגול, ובארבע שעות אחרונות תכוין בארבע אותיות הוי"ה בניקוד חיריק.

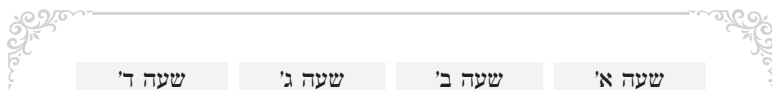
כונה ג'

צריך שתכוין בצירוף השישי דאהי"ה והוי"ה כי שני צירופים אלו הם עיקריים בכל חודש אלו, וזה הצירוף הולך עם כל הצירופים כמצויר בשורה ג'.

כונה ד'

יכוין בכל ארבע שעות משני ימים אלו שילוב ע"ב קס"א כל שעה בשני אותיות, כי בחודש זה מתגלין י"ג נימין וי"ג תיקוני דיקנא ושמות אלו הם רמוזים בתיקונים אלו.

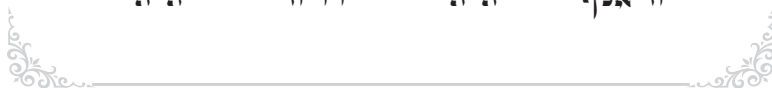
יכוין בי"ב שעות של הלילה הא' בי"ב נימין הגולגלתא דא"א
(ורמוז הוא בע"ב קס"א שבשורה הרביעית)

שעה ד'	שעה ג'	שעה ב'	שעה א'	
יֵאֱהִי־הָיָה	יְהִיָּה	אֵי־הָיָה־הָיָה	אֵהִיָּה	ניסן
הָ	פָּ	לָ	אָ	
הָהָה־הָיָה־יָאֵ	הָהָיָה־יָאֵ	הָהָה־הָיָה־יָאֵ	הָהָיָה־יָאֵ	אלול
הִי הִי	וִיו יוֹד	הִי הִי	יֹוד אֶלֶף	

שעה ח'	שעה ז'	שעה ו'	שעה ה'	
יֵאֱהִי־הָיָה־יָאֵ	יְהִיָּה־יָאֵ	אֵי־הָהָה־הָיָה־יָאֵ	אֵהִיָּה־יָאֵ	אייר
הָ	וֹ	יֹ	יֹ	
הָהָה־הָיָה־יָאֵ	הָהָיָה־יָאֵ	הָהָה־הָיָה־יָאֵ	הָהָיָה־יָאֵ	אלול
הִי הִי	וִיו יוֹד	הִי הִי	יֹוד אֶלֶף	

שעה ט'	שעה י'	שעה י"א	שעה י"ב	
יֵאֱהִי־הָיָה־יָאֵ	אֵי־הָהָה־הָיָה־יָאֵ	יְהִיָּה־יָאֵ	יֵאֱהִי־הָיָה־יָאֵ	סיון
הָ	יֹ	יֹ	וֹ	
הָהָה־הָיָה־יָאֵ	הָהָה־הָיָה־יָאֵ	הָהָיָה־יָאֵ	הָהָה־הָיָה־יָאֵ	אלול
יֹוד אֶלֶף	הִי הִי	וִיו יוֹד	הִי הִי	

יום ראשון יכוין בי"ב נימין של נימת הי"ג הכולל הי"ב דגולגלתא דא"א
(ורמוז הוא בע"ב קס"א שבשורה הרביעית)

שעה י"ג	שעה י"ד	שעה ט"ו	שעה ט"ז
---------	---------	---------	---------

תמוז

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

ד' ה' ו' ז'

אלול

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

יור אלהי יור אלהי ויו יור הי הי

שעה י"ז	שעה י"ח	שעה י"ט	שעה כ'
---------	---------	---------	--------

אב

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

ז' [א] ו' ז' ו' ז'

אלול

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

יור אלהי יור אלהי ויו יור הי הי

שעה כ"א	שעה כ"ב	שעה כ"ג	שעה כ"ד
---------	---------	---------	---------

אלול

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

א' ב' ג' ד'

אלול

הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ

יור אלהי יור אלהי ויו יור הי הי

פה תכוין שכבר נשלם חצי דרך הנ"ל

יאהלוהים ג' יב"ק

לא

היחודים

יחוד פרטי לב' וג' אלול

תורת

ליל ב' יכויז ב"ב שעות ל"ב תיקוני דיקנא דא"א
(ורמוז הוא בע"ב קס"א שבשורה הרביעית)

שעה כ"ח	שעה כ"ז	שעה כ"ו	שעה כ"ה	
וְהָיָה אֵלֶיךָ	וְהָיָה	וְהָיָה אֵלֶיךָ	וְהָיָה	תשרי
ה	ך	ן	?	
הָיָה הַיּוֹם	הָיָה	הָיָה הַיּוֹם	הָיָה	אלול
הי הי	ויו יור	הי הי	יור אכלך	

שעה כ"ב	שעה ל"א	שעה ל'	שעה כ"ט	
וְהָיָה אֵלֶיךָ	וְהָיָה	וְהָיָה אֵלֶיךָ	וְהָיָה	חשון
?	! [א]	?	?	
הָיָה הַיּוֹם	הָיָה	הָיָה הַיּוֹם	הָיָה	אלול
הי הי	ויו יור	הי הי	יור אכלך	

שעה ל"ו	שעה ל"ה	שעה ל"ד	שעה ל"ג	
וְהָיָה אֵלֶיךָ	וְהָיָה	וְהָיָה אֵלֶיךָ	וְהָיָה	כסלו
ל	א	?	ה	
הָיָה הַיּוֹם	הָיָה	הָיָה הַיּוֹם	הָיָה	אלול
הי הי	ויו יור	הי הי	יור אכלך	

יום ב' יכוין ב"ב תיקוני דיקנא של מזל הי"ג הכולל כולם
(ורמוז הוא בע"ב קס"א שבשורה הרביעית)

שעה ל"ז	שעה ל"ח	שעה ל"ט	שעה מ'
הָאֵלֶּיךָ	הָאֵלֶּיךָ	הִיָּהוּ	הִיָּהוּ
פָּ	הָ	יָ	יָ
הָאֵלֶּיךָ	הָאֵלֶּיךָ	הִיָּהוּ	הִיָּהוּ
יור אלה	הי הי	ויו יור	הי הי

שעה מ"א	שעה מ"ב	שעה מ"ג	שעה מ"ד
הָאֵלֶּיךָ	הָאֵלֶּיךָ	הִיָּהוּ	הִיָּהוּ
וְ	דְ	הָ	יָ
הָאֵלֶּיךָ	הָאֵלֶּיךָ	הִיָּהוּ	הִיָּהוּ
יור אלה	הי הי	ויו יור	הי הי

שעה מ"ה	שעה מ"ו	שעה מ"ז	שעה מ"ח
הָאֵלֶּיךָ	הָאֵלֶּיךָ	הִיָּהוּ	הִיָּהוּ
יָ	הָ	וְ	הָ
הָאֵלֶּיךָ	הָאֵלֶּיךָ	הִיָּהוּ	הִיָּהוּ
יור אלה	הי הי	ויו יור	הי הי

פה תכוין שנשלם חצי דרך השני

אהי"ה יהו"ה אה"ה גי יב"ק

ותכוין ב' פעמים יב"ק גי דרך כמספר ס"ג קס"א

יאהלוהים גימ' יב"ק { יור הי ויו הי ס"ג
אהי"ה, יהו"ה, אה"ה גימ' יב"ק אלה הי יור הי קס"א

ונשלם המ"ח שעות שעולה יהו"ה אהי"ה

יחוד ג'

יחוד החזורתי

לשונות מלוקטים מדברי הרב בגדל היחוד ובפרט בחודש אלול

ודע כי יש יחוד אחד גדול בענין אלו הנימין ואלו תקוני דיקנא, ונכון מאד מאד לעשותו בשני הימים האלו אם תתענה אותם רצופים כנ"ל, ואם אינך מתענה בהם תעשה היחוד ההוא בכל חודש אלול, כי הוא מסוגל מאד בחדש זה כנ"ל כי אז נפתחים י"ג מקורות של תקוני דיקנא, וגם בכל שאר הימים נכון מאד לעשותו בכל שעה שתרצה, כמו שיתבאר.

(שער רוח הקודש סוף יחוד טז דף מה ע"א)

ועיקרו הוא מר"ח אלול עד יוה"כ, ואמנם הוא טוב מאד, בכל עת ובכל שעה בכל השנה כלה, והעיקר הוא בליל שבת אחר הסעודה קודם חצות לילה, או בלילי החול אחר חצות לילה, כי אז הוא עיקר עת רצון.

(שם יחוד יז)

ותחילה למדני יחוד של י"ג תיקוני דיקנא וכו', ודע כי עיקר זה היחוד הוא כל אותן המ' יום שמתחילין מר"ח אלול עד יוה"כ, כי בכל אותן הימים המ' תעניות שהתענה משה רבינו ע"ה לקבל הלוחות אחרונות היה ברצון כמ"ש חכו"ל, והענין כי אז באותן הימים נפתחים הי"ג מקורות די"ג תיקוני דיקנא ומתגלין למטה, אז נקרא עת רצון בכל

אותן הימים, ולכן עיקר עשות היחודים הם באותן הימים, ואמנם גם בשאר ימות השנה היא טוב מאוד יותר מכל היחודים, לפי שהוא היחוד עליון מאד בי"ג תיקוני דיקנא עילאין דאריך, וכל הרצונות והמצחין מתעוררין, כמו שתראה שכל רצונו של מורי זלה"ה שזה היחוד יהיה יותר מורגל אצלי בקביעות לעשות, ובוה אשיג מאד, ועיקר עשייתו בשאר ימות השנה הוא בב' זמנים אלו לבד, כלילי שבת קודם חצות לילה אחר סעודת הלילה, או כלילי החול אחר חצות, כי כבר ידעת וכו'.

ולא ציוני מורי ז"ל שבזה היחוד אעלה שום נשמה של איזה צדיק, ולי נראה כי גם זה אם תרצה להעלות תוכל לעשותו, והנה ענין יחוד זה הוא להמשיך הארה מלמעלה מעתיק יומין עד לתתא בזו"ן לזווגם, ועל ידי הארות אלו שאתה גורם להמשיך על ידי יחודך ימשך לך חלק ממנו, כדי שבזה תשיג השגה גדולה לידיעת התורה ומצותיה, וזה הכוונה הוא לכל שאר היחודים שאכתוב בפרקים, ואל יליוז מעיניך.

(שער היחודים פרק ז)

לכוין יחוד זה בשעת יציאת הנשמה

השכינה הקדושה נחת רוח וסומך ועוזר שלהם היחודים, להרגיל בהם ובשמותיהם, וכשיבוא לימי הזקנה יחזור על יחוד הדיקנא, כי זה היחוד מועיל מאוד לכוין בעת הסתלקות נשמתו לאל חי לעולם הבא.

(פני זקן להרה"ק מקאמארנא זלה"ה בהקדמה)

התקשרות להצדיק בפה קודם היחוד ובמחשבה בשעת היחוד

ועיקר היחודים הם במחשבה ובדביקות אהבה, וכדי שיהיה רגיל בהם יוכל ללמוד בהם, אבל לא יזכיר השמות, וכן לא יזכיר בפה שם

הצדיק שהוא רוצה לקשר עצמו עמו, כי הוא סכנה, והכל במחשבה, וידבק עצמו עם הצדיק שהוא רגיל ללמוד ספריו ודרכיו, ומתחלה קודם היחוד יכול לומר בפה מלא, הריני מכוין לקשר ולדבק עצמי נפש רוח נשמה שלי בנפש רוח נשמה של רבינו הקדוש רבינו יצחק לוריא, או הרב ישראל בן אליעזר וכיוצא, כל אחד לפי שורשו, אבל בשעת לימוד היחוד לא יזכיר הצדיק אלא במחשבה, ודי בזה.

(נתיב מצוותיך בהקדמה לנתיב היחודים)

דברים נפלאים וסגולת היחוד חזרתא

ולמען ידעו דורות הבאים ביוקר עומדים לי, שממש מסרתי נפשי עליהם, כמה כרכורים כרכרתי עד שלמדתי בעל פה היחוד הקדוש והנורא די"ג נימין, וסודו כל מ' יום דחודש אלול, וגם כל לילי שב"ק, [וכל] חצות לילה דוקא, ותועלת שלי היא, כאשר ירדתי לעומקו של הלכה, פעמים עלתה כולה קמשונים, כסו פני חרולים (משלי כד לא), עמוק עמוק מי ימצאנו, יש תוס' עם רש"י מתנגחים, כל בעלי תריסין תלו זייניהם מהרש"ל ומהרש"א, וכשאר זכרתי היחוד הקדוש הנ"ל, והמשכתי נימין ואורתיו האיר ה' עיני ברחמים בעיני פקחא דאריך, והאיר עיני במאור תורתו להבין הדבר על בורין היטיב הדק, וכמה פעמים תרצתי קושיות התוס' על רש"י שנכרים היה לי דברי אמת. ובכן ידעו דורות הבאים, שתורתי תהלה לאל תורת אמת, בשגם שהעבודה הזו היתה כבדה עלי מאוד בימי הקיץ לילות קצרים, ובכל ערב שבת לא נחתי כל היום מבחורי חמד בני הישיבה שלי, שמוכרחים היו להגיד לפני כל מה שנתחדש כל השבוע, ואחר כך עם ריש דוכנא ובני בעלי בתים להגדיל תורה ולהאדירה, והייתי עיף ויגע, ואחר סעודת שבת הוכרחתי לשמור הזמן קודם חצות, ולכוין תחילה חמשה יחודים, לאחר כך יחוד הגדול והקדוש הזה ונקודותיו ובטעמיו הנימין, ותיקוני דיקנא דאריך גם כן בטעמיו ונקודותיו, שלזה צריכנה מאוד דעת

צלילה, וכמעט שעה קטנה עסיקנה בזה, ופעמים תקפה עלי שינה, ונפילתי אחורי מגדול העייפות, ושבה לשמו הגדול שלא נזקתי, וכמה וכמה שנים הייתי מייחד בעל פה יחודים אלה, עד שכמו בשנת תמ"ח או תמ"ט, בא לידי כתב דרך תפלה, והוספתי עליו נופך משלי בתוך היחוד שמבואר הוא בעץ החיים, וסדרתי אותו סדר איך ומה להתנהג בו והוא גנז באוצרותי.

ואני מצוה לבני שיחיה, שילמדו מתוך ספר עץ החיים שערי היחודים, ואחר כך יוכלו להבין מתוך כתב התפלה של היחודים האלה להתנהג גם כן, כי בדוק ומנוסה הדבר הזה שתועלת גדול להבין אמרי בינה, ולעמוד על עומקה של הלכה, ולכוין לאמיתה של תורה.

(תולדות יהודי קאליש שהעתיק צוואת הריב"ן)

וכשהייתי ילד חזרתי במקום אחד על יחוד הדיקנא, ואחר שעה בא מורי דודי זצ"ל למקום זה וראה ברוח קדשו ואמר, מי היה כאן שייחד יחודים, והחזיר לי פניו פנים שוחקת, ומזה אף מעשי ילד נעשה רושם לענין יחוד, ומכל שכן לאיש עובד לאלהיו והכל תלוי בחסידות ובמעשים טובים, וכפי גודל החסידות כן תגדיל השגתו והתדבקות שלו, וצריך בעת היחוד כוונה עצומה שיפנה לבו מכל מחשבה בדביקות אור אלקי עצום ולא יטעה בהם וכו'.

(וזהר חי בראשית דף א ע"ב)

ובוונת יחוד זה הוא, לְהאיר מן עתיקא קדישא י"ג חוורתי דרישא חוורא, מדרגה אחר מדרגה, עד ז"א לעוררו אל הוונג עם נוקביה, ועל ידי זה ימשך עליו ועל כל ישראל נהורא רבה ושפע גדול וחכמה בינה ודעת ויראת ה', וישיג כל חכמת הקבלה וסודות ורזי תורה. ובחוורתא יש ג' הויות דע"ב, ומציאותם מאור חוזר דנצח והוד דעתיק המתלבש בתרין אודנין ובתרין עיינין דא"א, ומהחוורתא נמשכים ומאירים ל"ג נימין, ול"ג תיקונא דיקנא.

י"ג חוורתי דא"א הם ג' ע"ב שיש בהם י"ב יודי"ן ומ' ווי"ן וג' דלתי"ן וז' ההי"ן. ותכוין כאילו אתה רואה ג' ע"ב.

י"ב חוורתי

יוד ה' ויו ה' יוד ה' ויו ה' יוד ה' ויו ה'

חוורתי הי"ג הכולל י"ב חוורתי

יוד ה' ויו ה' יוד ה' ויו ה' יוד ה' ויו ה'

אלו הם הי"ב נימין דרישא תנינא אוירא, הנמשכים מכח אור חוזר דנצח והוד דעתיק ותמשיך ותאיר בהם מ"ב יודי"ן דחוורתי.

י"ב נימין

ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה

נימא הי"ג הכוללת תמשיכנה מהי"ב יודי"ן אחר שהאירו למטה.

נימא הי"ג

ה

ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה

להמשיך מג' דלתין דג' שמות ע"ב דחיוורתי נקודות לי"ב נימין.

מי"ג חיוורת

יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

ל"ב נימין

להמשיך מג' דלתין עצמם נקודות לנימה הכוללת.

לְנִימָא הִי"ג

להמשיך ולהאיר מג' ההין הראשונות דג' שמות ע"ב דחיוורתי,
נקודות לי"ב תיקוני דיקנא דא"א.

מי"ג חיוורת

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

לִי"ב ת"ד

ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר

להמשיך ולהאיר מג' ההי"ן שניות לתיקון הי"ג ונקה.

יְהוָה הֵאֱמַן יְהוָה וְיִירָא

T

להמשיך ולהאיר מג' דלתי"ן דחיוורתי טעמים לי"ב נימין.

יור' הי ויו הי	יור' הי ויו הי	יור' הי ויו הי
$\begin{array}{cccc} \text{א} & \text{א} & \text{א} & \text{א} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{י} & \text{י} & \text{י} & \text{י} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{פ} & \text{פ} & \text{פ} & \text{פ} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$
קרע פרה	סגולתא	פור גדול ורקא

להמשיך ולהאיר מהדלתי"ן עצמם טעמים לנימא הכוללת.

י	י	י
$\begin{array}{cccc} \text{א} & \text{א} & \text{א} & \text{א} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{י} & \text{י} & \text{י} & \text{י} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{פ} & \text{פ} & \text{פ} & \text{פ} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$

להמשיך ולהאיר מג' ההי"ן ראשונות טעמים לי"ב תיקוני דיקנא דא"א.

יור' ה"י ויו הי	יור' ה"י ויו הי	יור' ה"י ויו הי
$\begin{array}{cccc} \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$
טראא אנהו שבא נעיא	תרי טעמי מאריך	שופר דולק חבר דרנא

להמשיך ולהאיר מג' ההי"ן שניות טעמים לתיקון הי"ג דנקח.

יור' הי ויו ה"י	יור' הי ויו ה"י	יור' הי ויו ה"י
$\begin{array}{cccc} \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$	$\begin{array}{cccc} \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} & \text{ו} \\ \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} & \text{ה} \\ \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} & \text{ז} \end{array}$
שופר מדופק סוף פסוק רביע	פסק נעיא שבא פשנא	מקף יתוב ירח בן יומא

יכיון לסלק ולחבר הנימין, ויתחברו בפאות דא"א, לגלות הארת פנים דא"א לדיקנא דידות. ויתקשרו אלו הנימים במקום דיקנא דא"א, ויאירו בדיקנא אור גדול. וכשמתלקין הנימין מעל פני א"א, אז יוצא אור גדול מנחי"ם דעתיק המתלבשים במצאה ובעינין ובחוטמא דא"א. ועי' זה יתחברו הנימין עם תיקוני דיקנא דא"א, ויאירו יהודי' ביו"ו.

י"ב נימין דשערי בי"ב ת"ד

יין יין יין יין

נימא הי"ג

יין יין יין יין

ונקודות הידי"ן יתחברו בנקודות הווי"ן ויאירו בהם אור נוסף גדול, מלכים לעבדים.

י"ב נימין דשערי בי"ב תי"ד דא"א

יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִיִּיִּי יִיִּיִּי יִיִּיִּי יִיִּיִּי

בנימא הי"ג

יח **יח** **יח** **יח** **יח** **יח** **יח** **יח** **יח** **יח** **יח** **יח**

וּמַעֲמֵי הַיּוֹדִי"ן שֶׁהֵם זֹכְרִים יַתְּחַבְּרוּ עִם מַעֲמֵי הַזֵּוּי"ן שֶׁהֵם נִקְבָּוֶת, וַיֵּאִירוּ בָהֶם.

י"ב נימין דשערי בי"ב תי"ד דא"א

יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי יִי

בנימא הי"ג

תפילה ליחוד הווי"ן

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתגלה
 עתה על ידי עת רצון העליון, ותאיר ברצונך בכל
 העולמות אשר בראת, ותשפיע עלי הארה לשוב בתשובה
 שלימה לפניך ותפתח לי שערי חכמה בינה ודעת חכמיאל
 שמיאל עזריאל לידע ולהבין סודות צפוני תורתך
 הקדושה, כדי שנעבוד אותך עבודה זכה ותמה בלב שלם,
 ותרצה עינותינו ותעננו ותחון אותנו במתנת חנם בעת
 רצון זאת, שהיא התעוררות רצון העליון מצחא דאריך
 אשר גנוז בתוכו יסוד דעתיק.

ועתה יכוין להמשיך אור מבינה דעתיק יומין דרך חוץ
 עד מצחא דא"א ששם גנוז יסוד דעתיק יומין, יוציא אורו
 לחוץ, והאור של הבינה שבחוץ יכנס לפנים ויפגעו זה
 בזה ויאירו אור גדול, וירד האור ההוא עד מצחא דא"א
 מבחוץ ויאיר שם אור גדול, ומשם יורד למצחא דז"א ויאיר
 שם, ועי"ז אתכפין הדינן אשר שם. וירד האור ההוא עד
 העינים דז"א, ועי"ז יהיה בו כח להסתכל במצחא דעתיקא
 ויקבל אור גדול משם.

מחכמה דעתיק
לבינה דעתיק
אהיה

ולחמשיך אור החכמה דעתיק אל
אהיה א' שבבינה דעתיק ששם גנוז
חכמה דעתיק.

למצחא דאריך
אהיה

ולחמשיך האור ההוא אל אהיה השני
שבמצח דא"א שבתוכו הדעת דא"א,
ובתוכו יסוד דעתיק.

למצחא דא"א
אהיה

אח"כ תמשיך הארה זאת אל אהיה
הג' שהוא במצחא דא"א.

למצחא דז"א
יהוה

ואח"כ תוריד האור הזה עד מצחא
דז"א, שבתוכו הדעת דז"א, ובתוכו
יסוד דא"א ושם יש שם הויה.

ויהי רצון מלפניך יהוה אלֵהינו ואלֵהי אבותינו שעל
ידי המשכת האור הנז' שהמשכתי שתתגלה החכמה
וסודותיה בהויה הזאת, וימשך אלי מזאת ההויה ידיעה
וגילוי סודות התורה שיודיעוני מן השמים.

יאהדוניהי

ותכוין כי כל אלו המצחים הנז' הם
בסוד יסוד ודעת שהם ספירות המורים
על זיווג, לכן תכוין שע"י כח אור המצח
העליון שהמשכת ידווגו זו"ן.

יחוד ד'

כוונת הטבילה במקוה לחודש אלול לטהרה ולתשובה

בספר הכוונות ישן (ליקוטים והשמטות קפד:) כתב וז"ל עוד יכוין ובפרט באלול שיועיל לטהר הנפש, יטבול י"ג טבילות, וקודם לכן אחד להעביר זוהמת החול, והי"ג טבילות על זה האופן, יכוין לאהי"ה והוי"ה ואדנ"י על זה האופן, טבילה ראשונה יכוין שא' של אהי"ה מאירה בי' של הוי"ה, וטבילה ב' יכוין שי' של הוי"ה מאירה בא' של אדנ"י, וטבילה ג' יכוין שה' של אהי"ה מאירה בה' של הוי"ה, ובד' יכוין שה' של הוי"ה מאירה בד' של אדנ"י, ועל דרך זה [בטבילה ה' יכוין שה' של אהי"ה מאירה בו' של הוי"ה, בטבילה ו' יכוין שו' של הוי"ה מאירה בנ' של אדנ"י, בטבילה ז' יכוין שה' אחרונה של אהי"ה מאירה בה' אחרונה של הוי"ה, בטבילה ח' יכוין שה' אחרונה דהוי"ה מאירה בי' של אדנ"י] עד שנמצא הוא עושה ח' טבילות, ובט' יכוין לא' ולי' ולא' של הג' שמות, ובי' יכוין לה' ולה' ולד' של הג' שמות, ועל דרך זה [בטבילה י"א יכוין לי' ולו' ולנ' של הג' שמות, ובטבילה י"ב יכוין לה' ולה' ולי' של הג' שמות] עד שנמצא עושה ד' טבילות, הרי י"ב, אחר כך ביי"ג יכוין לכללות כולם יחד, פירוש אהי"ה בבניה, הוי"ה בתפארת, אדנ"י במלכות, עכ"ל. וכעין זה שם לעיל (דף קפ).

ומכאן כתבו סידורי האר"י תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע לטבול י"ג טבילות בחודש אלול בפרט, על דרך זה שכתבנו מספר הכוונות ישן, ונביא דבריהם.

בסידור רבי שבתי (בסדר יחודים מר"ח אלול) כתב וז"ל, כוונת טבילה לטהרה בפרט בראש חודש אלול, יטבול י"ג טבילות להעביר זוהמת חול, [אולי צ"ל וקודם לכן אחד להעביר זוהמת החול כנ"ל בספר

הכוונת), ויכוין לאהי"ה הוי"ה ואדנ"י בזה האופן, טבילה א' א' דאהי"ה מאירה בי' דהוי"ה, טבילה ב' י' דהוי"ה מאירה בא' דאדנ"י, עיי"ש על דרך הנ"ל מספר הכוונות. וכן הוא בסידור רבי אשר (בסדר ר"ח אלול). וצ"ל מה שכתב בראש חודש אלול זהו לאו דוקא, אלא מראש חודש ואילך, דבספר הכוונות כתב אלול ולא כתב ראש חודש אלול, וצ"ע.

ובסידור קול יעקב (שער התשובה) כתב וז"ל, וצריך טבילה לטהר נשמתו, ויכוין לטהר נפשו ורוחו ונשמתו, ולכן צריך י"ג טבילות כמו שיתבאר לפניך, והוא כי נודע כי הנפש מן המלכות, ורוח מן הו"א, ונשמה מן הבינה, ולכן צריך לכוין בג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י, אהי"ה בבינה, הוי"ה בו"א, אדנ"י במלכות, ולכן צריך י"ג טבילות, טבילה אחת יכוין א' של אהי"ה מאירה בי' של הוי"ה, טבילה שניה י' של הוי"ה מאירה בא' של אדנ"י וכו', טבילה י"ג מתייחדים יחד כל הג' שמות ומאירים זה בזה, אז יחזור להאיר נשמתו ברוחו, ורוחו בנפשו, וכולם יאירו אל גופו לסייעו בעבודת בוראו, עכ"ל. ודרך זה כתב גם כן בשרף פרי עץ חיים (שער ר"ה פ"א) כוונת הטבילה לטהרה ובפרט בחודש אלול יטבול את עצמו י"ד טבילות, והנה טבילה ראשונה יכוין להעביר הזוהמה, ואחר כך י"ב להמשכת הטהרה והקדושה, ותכוין בהם לג' אותיות הוי"ה אהי"ה אדנ"י כזה, טבילה אחת תכוין א' דאהי"ה מאיר בי' של הוי"ה וכו', אחר כך טבילה לכלול כל הג' שמות יחד ויכוין אהי"ה הוא בבינה, הוי"ה בתפארת, אדנ"י במלכות, עיי"ש. ועל פי דרך זה מצינו באגרא דפרקא (רמז לה) שכתב בענין י"ג טבילות של הבעל תשובה לטהר נפשו ורוחו ונשמתו, שהם נפש ממלכות סודה אדנ"י, רוח מז"א סודו הוי"ה, נשמה מבינה סודו אהי"ה, והנה סדר הטבילות הם, טבילה ראשונה א' דאהי"ה מאירה בי' שהוי"ה טבילה ב' י' דהוי"ה בא' דאדנ"י וכו', עיי"ש. הכל כדרך הנ"ל. הרי לן מהלך הראשון להי"ג טבילות בראש חודש אלול וכל חודש אלול [וטבילה אחד מקודם להעביר הזוהמה], והביאור בכונה זו שמאיר מנשמתו לרוחו, ומרוחו לנפשו, ומשם לגופו, וכל הנר"נ שלו נטהרים במימי הדעת.

וזה ציור סדר הטבילות

יטבול מקודם טבילה אחת להעביר הזוהמה

טבילה א': א של אלהיה מאירה כי של יהוה

טבילה ב': י של יהוה מאירה בא של ארצי

טבילה ג': ה ראשונה של אלהיה מאירה בה ראשונה של יהוה

טבילה ד': ה ראשונה של יהוה מאירה בד של ארצי

טבילה ה': י של אלהיה מאירה בו של יהוה

טבילה ו': ו של יהוה מאירה בנ של ארצי

טבילה ז': ה אחרונה של אלהיה מאירה בה אחרונה של יהוה

טבילה ח': ה אחרונה של יהוה מאירה כי של ארצי

טבילה ט': מתייחדים ומאירים ג' אותיות ראשונות אי"א

טבילה י': מתייחדים ומאירים ג' אותיות שניות ה"ה"ד

טבילה יא': מתייחדים ומאירים ג' אותיות שלישיות יו"צ

טבילה יב': מתייחדים ומאירים ג' אותיות אחרונות ה"ה"י

טבילה יג': מתייחדים כל הג' שמות אלהיה יהוה ארצי
[איאההדיצההי]

ויכוין ה"ג תיקוני דיקנא ויאמר מי אל כמוד וגו'

סדר ב' להי"ג טבילות לטהרה ולתשובה

בשער רוח הקודש (דף עט ע"ד יחוד עו) מצינו שכתב וז"ל, יטבול י"ג טבילות ויכוין בג' שמות אהיה יהוה אדני כזה, הטבילה הא' להעלות א' אל י'. הב' להמשיך י' אל א'. הג' להמשיך א' אל י' א'. הד' להעלות ד' אל ה'. הה' להמשיך ה' אל ד'. הו' להמשיך ה' אל ה"ד, הז' להעלות נ' אל ו'. הח' להמשיך ו' אל נ'. הט' להמשיך י' אל ו"נ. הי' להעלות י' אל ה'. הי"א להמשיך ה' אל י'. הי"ב להמשיך ה' אל ה"י. הי"ג לשלב ג' שמות הנז' כזה איאההדיונהי ויכוין ב"ג תיקוני דיקנא ויאמר מי אל כמוך וגו', עכ"ל. ועי"ש בהגהות הדע"ה (אות תג) וז"ל, ראיתי לבאר היחוד הקדוש הזה בעה"י, י"ג טבילות של ג' שמות הנזכרים, והוא דנחלקים לד' צרופים כמ"ש לבסוף אי"א הה"ד יו"נ הה"י של ג' טבילות בצירוף כזה, טבילה א' לעלות א' אחרונה שבצירוף א' שהוא של אדנ"י ליו"ד שלמעלה ממנה שהוא של הוי"ה, ואחר שעלתה לה אז משפיע לה הטבילה ב', ואח"כ בטבילה ג' להמשיך אלף שעליהם שהוא של אהי"ה ליו"ד ואל"ף, וכן עד דרך זה כל הג' צירופים האחרים, עכ"ל.

הרי לן שבספר עץ חיים שמונה שערים בשער רוח הקודש סדר אחר לי"ג טבילות, וכנודע שלמעשה סומכין על מש"כ בשמונה שערים, עי' מש"כ החיד"א בשם הגדולים (ערך הרח"י), מבואר הסדר מלמטה למעלה, דהיינו משם אדנ"י הוי"ה אהי"ה, וגם באופן אחר, דבטבילה ב' מכל צירוף ממשיכין בחזרה מלמעלה למטה, דהיינו משם הוי"ה לשם אדנ"י, ואחר כך משם אהי"ה להוי"ה ואדנ"י, עד שנמצא דלכל אחד מן הד' צירופים עושים ג' טבילות, ואחר כך טבילה הי"ג כללי לכל הג' שמות בשילוב. נמצא דבג' דברים מחולקים המה עם סידורי האר"י שמקורם מספר הכוונות, א' שהם כתבו מלמעלה למטה מן אהי"ה להוי"ה ומן הוי"ה לאדנ"י, ב' לספר הכוונות יש ב' טבילות לכל צירוף, ואחר

שעושים ד' פעמים הב' טבילות לכל צירוף עושים עוד טבילה א' לכל צירוף, וסך הכל עוד ד' טבילות, ואחר כך טבילה י"ג לכל הכללות הג' שמות, ג' שם בטבילה הי"ג לא כתבו לשלב הג' שמות, משא"כ בשער רוח הקודש מבואר בטבילה הי"ג לשלב הג' שמות [אולי צ"ל כן אף לפי ספר הכוונות].

ובמקום אחר מצינו בשער רוח הקודש (דף מב: יחוד ז) שכתב לכוין קודם התחלת היחודים, לייחד תחלה ג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י משולבים זה בזה מלמטה למעלה כזה, איאדהנוייה"ה, ואחר כך תכוין בהם מלמעלה למטה כזה, איאהדיונהה"י, ותכוין היטב בזה, ואחר כך תעשה היחודים האחרים שתרצה לעשות, ועי' בהגהות הדע"ה (שם) ובהגהות א"ה (על יחוד ע"ז הנ"ל). הרי לן ב' דרכים ביחודי אהי"ה הוי"ה אדנ"י מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, בסוד מ"ן ומ"ד כנודע בכל מקום, ויחוד זה הובא גם כן בשער היחודים (פרק ו) עיי"ש.

וזהו ציור סדר הטבילות

יטבול מקודם טבילה אחת להעביר הזוהמה

טבילה א': להעלות א דאד' לי דיהוה

טבילה ב': להמשיך י דיהוה לא דאד' לי

טבילה ג': להמשיך א דאיהוה לי דיהוה ולא דאד' לי

טבילה ד': להעלות ד דאד' לה ראשונה דיהוה

טבילה ה': להמשיך ה ראשונה דיהוה לד דאד' לי

טבילה ו': להמשיך ה ראשונה דאיהוה לה ראשונה דיהוה ולד דאד' לי

טבילה ז': להעלות ז דאד' לו דיהוה

טבילה ח': להמשיך ו דיהוה לז דאד' לי

טבילה ט': להמשיך י דאיהוה לו דיהוה ולז דאד' לי

טבילה י': להעלות י דאד' לה אחרונה דיהוה

טבילה י"א: להמשיך ה אחרונה דיהוה לי דאד' לי

טבילה י"ב: להמשיך ה אחרונה דאיהוה לה אחרונה דיהוה ולי דאד' לי

טבילה י"ג: לשלב הג' שמות איאהוה'דיו'צה'הי

ויכוין ה"ג תיקוני דיקנא ויאמר מי אל כמוד' וגו'

ובמשנתו של מרן הרה"ק מקאמארנא זללה"ה מצינו סדר שלישי ליחוד הטבילות בחודש אלול, ושילב שם כל הג' מהלכים ליחוד נפלא ביחודא עילאה ויחודא תתאה שמע וברוך שם, ומחיבת הקודש נעתיק לשונו, וזל"ק (אוצר החיים פרשת ואתחנן יחוד כח), בסוד שלש עשרה טבילות שצוה מרן האר"י ליטבול באלול, ולכוין בסוד יא"א הה"ד וי"נ הה"י [זה סדר חדש מהנ"ל דמתחילין משם הוי"ה ואחר כך אהי"ה ואחר כך אדנ"י, משא"כ לספר הכוונות שם אהי"ה קודם, ולשער רוח הקודש מתחילין מלמטה מאדנ"י להוי"ה ואחר כך אהי"ה], ולצרף בסוד י' פעם א', א' פעם א', ה' פעם ה', ה' פעם ד', ו' פעם י', י' פעם נ', ה' פעם ה', ה' פעם ו', [דהיינו כנ"ל שממשיכין משם א' להשני, אלא שמכוונין בהכאה, כשממשיכין משם אחד להשני], וזה יכוין בשמנה טבילות ומספרו תרצ"א, ואחר כך יכוין יא"א הה"ד וי"נ הה"י בארבע טבילות, ועולה עם הנ"ל תת"ג, ואחר כך יטבול פעם שלשה עשר ויכוין אהי"ה יהו"ה אדנ"י, עם הנ"ל עולה תתק"ה [אולי לפי סדר זה צריך לכוין בטבילה הי"ג הוי"ה קודם ואחר כך אהי"ה אדנ"י].

ועוד יש דרך, אי"א הה"ד יו"נ הה"י, ותכוין א' פעם י', י' פעם א', ה' פעם ה', ה' פעם ד', י' פעם ו', ו' פעם נ', ה' פעם ה', ה' פעם י', ועולה ת"ק, ואחר כך יכוין אי"א הה"ד יו"נ הה"י [ד' טבילות] עולה ברית, ובפעם שלש עשר אהי"ה יהו"ה אדנ"י, סך הכל מספרו ב"ת חד"ש, תשכ"ד [זהו הסדר המבואר בספר הכוונות, אלא שגם בשאר הסדרים הולך באופן זה שעושין ב' טבילות לכל צירוף ודלא כשער רוח הקודש הנ"ל]. ויש עוד דרך שלישי, אי"א דה"ה נו"י יה"ה, [היינו מלמטה למעלה כנ"ל משער רוח הקודש, אבל לא באופן שמבואר שם וכמשנ"ת], ובדרך הנ"ל מספרו ג"כ תשכ"ד, עיין שער היחודים (פרק ו').

וכשירצה להמשיך שורש הטהרה, יטבול ט"ל טבילות בדרך הנ"ל, ובשלש עשר ראשונים יהו"ה קודם, ויכוין עיקר בו להמשיכו, ובשניה

לשם אהיה, ובשלישית לשם אדני, ואחר שטבל ט"ל טבילות יטבול עוד טבילה אחת, ויכוין נגד המקור המקשר הכל ומייחד הכל, וסוד תתקי"ה יהו"ה, [סדר א' שגימטריא תתקי"ה כנ"ל עם הוי"ה שזהו סדר הא' שמתחילין בשם הוי"ה], מספרו תתקמ"א, וסוד תשכ"ד עם אהי"ה [סדר ב'] תשמ"ה, וסוד תשכ"ד עם אדני [סדר ג'] תשפ"ט, וסוד תתקמ"א תשמ"ה תשפ"ט במספר ב' אלפים תע"ה, והטבילה אחרונה משלמת ועולה במספר יחוד שמע וברוך, עכ"ל.

וזהו ציור סדר המ' טבילות

י"ג טבילות הראשונים הוי"ה קודם ויכוין עיקר בו להמשיכו

טבילה א': י דיהיה פעם א דאיהיה

טבילה ב': א דאיהיה פעם א דאד"י

טבילה ג': ה ראשונה דיהיה פעם ה ראשונה דאיהיה

טבילה ד': ה ראשונה דאיהיה פעם ה דאד"י

טבילה ה': ו דיהיה פעם י דאיהיה

טבילה ו': י דאיהיה פעם י דאד"י

טבילה ז': ה אחרונה דיהיה פעם ה אחרונה דאיהיה

טבילה ח': ה אחרונה דאיהיה פעם י דאד"י

סך הכל גימטריא תרצ"א

טבילה ט': יכוין ג' אותיות ראשונות יא"א

טבילה י': יכוין ג' אותיות שניות הו"ה

טבילה י"א: יכוין ג' אותיות שלישית וי"י

טבילה י"ב: יכוין ג' אותיות אחרונות הו"ה

ועולה עם הנ"ל תת"ג

טבילה י"ג: יכוין להג' שמות אהי"ה יהו"ה אד"י

ועולה עם הנ"ל עם שרשו שם יהיה תתקמ"א

ובי"ג של הסדר השני יכוין לשם אלהיה

טבילה י"ד: א דאליה פעם י דיהוה

טבילה ט"ו: י דיהוה פעם א דאדני

טבילה טז: ה ראשונה דאליה פעם ה ראשונה דיהוה

טבילה יז: ה ראשונה דיהוה פעם ד דאדני

טבילה יח: י דאליה פעם ו דיהוה

טבילה יט: ו דיהוה פעם ז דאדני

טבילה כ': ה אחרונה דאליה פעם ה אחרונה דיהוה

טבילה כ"א: ה אחרונה דיהוה פעם י דאדני

סך הכל גימטריא ת"ק

טבילה כ"ב: יכוין ג' אותיות ראשונות אי"א

טבילה כ"ג: יכוין ג' אותיות שניות ה"ה"ד

טבילה כ"ד: יכוין ג' אותיות שלישית יו"ז

טבילה כ"ה: יכוין ג' אותיות אחרונות ה"ה"י

ועולה עם הנ"ל ברי"ת

טבילה כ"ו: יכוין להג' שמות אלה"ה יהו"ה אדני"י

ועולה עם הנ"ל עם שרשו שם אלה"ה תשמ"ה

ובי"ג של סדר השלישי יכוין לשם אד"נ

טבילה כ"ז: א דאד"נ פעם י דיהוה

טבילה כ"ח: י דיהוה פעם א דאהיה

טבילה כ"ט: ד דאד"נ פעם ה ראשונה דיהוה

טבילה ל': ה ראשונה דיהוה פעם ה ראשונה דאהיה

טבילה ל"א: ג דאד"נ פעם ו דיהוה

טבילה ל"ב: ו דיהוה פעם י דאהיה

טבילה ל"ג: י דאד"נ פעם ה אחרונה דיהוה

טבילה ל"ד: ה אחרונה דיהוה פעם ה אחרונה דאהיה

סך הכל גימטריא ת"ק

טבילה ל"ה: יכוין לג' אותיות ראשונות אי"א

טבילה ל"ו: יכוין ג' אותיות שניות דה"ה

טבילה ל"ז: יכוין ג' אותיות שלישית גו"י

טבילה ל"ח: יכוין לג' אותיות אחרונות יה"ה

ועולה עם הנ"ל ברי"ת

טבילה ל"ט: יכוין להג' שמות אד"נ"י יהו"ה אהי"ה

ועולה עם הנ"ל עם שרשו שם אד"נ"י תשפ"ט

וסך הכל של סדר א' תתקמ"א וסדר ב' תשמ"ה
וסדר ג' תשפ"ט עם עוד א' שזהו מבילה אחרונה

טבילה מ': יכוין נגד המקור המקשר הכל ומייחד הכל

סך הכל עולה ב' אלפים תע"ו, כמנין:

שִׁמְעַי יִשְׂרָאֵל הוִי"ה אֱלֹהֵינוּ הוִי"ה אֱוֶזֶד
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד

בוזנת מזמור לדוד ה' אורי וישעי

כל האומר מזמור כז לדוד ה' אורי וישעי וגו' מראש חודש אלול עד אחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי מובטח הוא שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל ומעביר מעליו כל המקריגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות, ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועל ידי זה יכניע כל המקטריגים.

כי מראש חודש אלול נפתחו י"ג מקורות מ"ג מכילין דרחמי, והם מתגלין ומאירין למטה במקום או"א במקיפין להם, ולכך יש בו י"ג שמות הוי"ה נגד י"ג חוורתי וי"ג נימין וי"ג מכילין דרחמי עליונים ותחתונים, ועל ידי אמירה זו אנו פועלין ומבטלין מעלינו הבית דין של מעלה ומארי תריסין ומקטריגין שאין להם רשות לקרב כלל לדון אותנו, אלא מלפניך משפטינו יצא, ואז יוצאין אנחנו זכאין בדין.

ויש במזמור זה קמ"ח תיבין, ב' פעמים עד עד והוא גימטריא שם קדוש ונורא אכדטם אכדטם פנימיות וחיצוניות דחסד דאו"א עילאין (גדלות) [קטנות] שני, ועל ידי זה השם אנחנו נסמכין ונסעדין מזמן החורבן וגלות ושם מקום הבטחון, ויכוין בו היטב והוא פנים דאלקים, ועיקר הוא כד"ט שנתחלף ונמתק גבורות אלהי"ם, ושם זה מבטל כל הדינין וכל אלהים אחרים, ובית דין של מעלה הם ע' קתדראין ועומדין ל"ה בימין ול"ה בשמאל, לכן צריכין לכון ב' פעמים שם הנ"ל לבטל הבית דין זה, ובאמירה זו מבטלין וממתיקין הבי"ד של מעלה, רק הקב"ה בכבודו ועצמו דן אותנו, שנאמר (תהלים יז ב) מלפניך משפטינו יצא עיניך תחזינה מישרים.

במזמור הנ"ל יש י"ג הויות נגד י"ג חוורתי וי"ג נימין וי"ג מכילין דרחמי עליונים ותחתונים המתגלין בזמן הזה.

(סידור רבי שבתי בסדר כוונת ר"ח אלול, והמעין יראה שכל זה מקורו מספר שם טוב קטן שכתב כלשון הזה עם הוספות)

ביאור הכוונות

בסידור היר"א (ח"א דף 553) כתב שטוב לאמר בכל יום אחר התפלה מזמור זה ובפרט בחודש אלול וימים נוראים, ומצינו שסידר שם הכוונות כדלהלן, ונבאר סדר הכוונות למען ירוץ בו הקורא.

במזמור זה יש י"ג הויות, וכפי מה שהבאנו לעיל מסידור רבי שבתי שמקורו מספר שם קטן טוב, הי"ג מכוונים כנגד י"ג חוורתי, וי"ג נימין דשערי, וי"ג תיקוני דיקנא המאירים ומתגלים בחודש הזה, לכן בכל שם הוי"ה סידר לכוון חוורתי א', ונימא א', ותיקוני דיקנא א'.

ואופן הכוונה על זה הדרך, על פי המבואר בעין חיים (שער י"ג פ"ד) כי בי"ב חוורתי, וי"ב נימין, וי"ב תיקוני דיקנא, יש בכל אחד מהם ג' הויות, שהם י"ב אותיות, מכוונים כנגד י"ב אורות הנ"ל, והי"ג שבכולם שזהו הכללות יש בו כללות של ג' הויות, אלא שבחוורתי ההוי"ה הנ"ל הם במילוי דע"ב, ובנימין הוי"ה הנ"ל במילוי ס"ג, ובדיקנא הוי"ה הנ"ל במילוי מ"ה, וכל זה באורות שלהם, אבל הכלים שלהם הם ג' אחי"ה, בחוורתי שם אחי"ה דקס"א, ובנימין שם אחי"ה גם כן דקס"א, ובדיקנא שם אחי"ה דקמ"ג, ולכן נסדר בכל שם הוי"ה שבמזמור הזה על הסדר אות א' דשמות הנ"ל דחוורתי ונימין ודיקנא, אורות וכלים שלהם, [ועי' בשער מאמרי רשב"י בביאור האדרא רבה (דף מ ע"ד) בביאור הענין אם הם שמות דע"ב ס"ג מ"ה, או כולם דע"ב עיי"ש].

ובי"ג תיקוני דיקנא הוסיפו לכוין גם הי"ג מדות שאמר משה אל רחום
וחנון וכו', וגם בא"ת ב"ש של הי"ג מדות, וגם סדר המקיפים והפנימים
של כתר וחכמה כפי סדר הנזכר בי"ג מדות של רחמים, כמבואר בעץ
חיים (פ"י).

גם נסדר בתחילת כל הוי"ה לכוין האיך הגולגלתא דאריך מתחלקת
לי"ג בחינת, והם הגלגולת כתר, ב' אודנין ומצח חב"ד, וב' עינין וחוטם
חג"ת, שפתים והלשון נה"י, מלכות פה, ועם ב' תפוחין קדישין הם י"ג,
כמבואר בעץ חיים (שער א"א פ"ו) כי ב' רישין אלו שהם גולגלתא ומוחא
כל אחד מתפשט אל י"ג, כי הם י' והם י"ג, והענין הוא כי מוחא סתימאה
מתפשט בי"ג תיקוני דיקנא, והגלגולת מתפשט בי"ג גם כן, כי כל רישא
צריך שיהיה כלול מי"ג וכו'.

לְדָוִד | יְהוָה יֵאֱהָרֹנֶה |

גִּילְגָּלְתָּא, כתר | יוד אלה, חזרתא קדמא | יוד אלה, נימא א'

אל

יהוה יאֱהָרֹנֶה | יהוה יאֱהָרֹנֶה אל רִחוּם וּלְזִנּוֹן אֶרֶךְ אֲפִים
מִצְפִּין, מִצְפִּין, תָּךְ, גִּסְפִי, פִּסְטִּי, תִּגְלָה, תוֹמִי, אֲפִים
וּרְבִי וְזִסְרִי וְאִמְתִּי וְזִסְרִי וְזִסְרִי וְזִסְרִי וְזִסְרִי וְזִסְרִי
פִּגְשׁ סִחֶק, פִּתְיָא, מִפְּהֵג סִחֶק, כִּתְכּוֹמִי, מִבֵּת זִפְטִי, עֵינִי
וּפְשִׁיעַ וּלְזִמְטָא וְזִקָּה
פּוֹבֹ, פִּסְנִתִּין, פִּטְדִּין.

יוד אלה, מלכות דחכמה מקוף, בינה דחכמה פנימי. תקון א'

אורי וישע'י ממי אירא יְהוָה יֵאֱהָרֹנֶה |

אוד'א ימי'א, חכמה | ה' ה', חזרתא ב' | ה' ה', נימא ב'

רִחוּם

יהוה יאֱהָרֹנֶה | יהוה יאֱהָרֹנֶה אל רִחוּם וּלְזִנּוֹן אֶרֶךְ אֲפִים
מִצְפִּין, מִצְפִּין, תָּךְ, גִּסְפִי, פִּסְטִּי, תִּגְלָה, תוֹמִי, אֲפִים
וּרְבִי וְזִסְרִי וְאִמְתִּי וְזִסְרִי וְזִסְרִי וְזִסְרִי וְזִסְרִי וְזִסְרִי
פִּגְשׁ סִחֶק, פִּתְיָא, מִפְּהֵג סִחֶק, כִּתְכּוֹמִי, מִבֵּת זִפְטִי, עֵינִי
וּפְשִׁיעַ וּלְזִמְטָא וְזִקָּה
פּוֹבֹ, פִּסְנִתִּין, פִּטְדִּין.

הא הא, יסוד דחכמה מקוף, חסד דחכמה פנימי. תקון ב'

מִעֵזָה לִי מִמִּי אֶפְהָד: בְּקָרֵב עָלַי | מִרְעִים לֹאֲכֹל אֶת
בְּשָׂרִי צָרִי וְאִי־בִי לִי הֵמָּה כְּשִׁלְכִי וְנִפְלִי: אִם תִּחַלְצֵה עָלַי |

מִלִּנְה לֹא יִירָא לִפְנֵי אִם תִּקְנוֹם עָלֶי מִלְחָמָה בְּזֹאת
אֲנִי בּוֹטְחִי: אֵלֶּה | ר"ת ארץ ישראל, חיי עוה"ב, תורה. עֲשֵׂא לִּי מֵאֵת
יְהוָה יִאֱהָרֶנְהִי

אודנא עמאלא, בינה ויו יוד, חירותא ג' ואו יוד, נימא ג'

וּלְזֶנֶן

יהוה יאהרנהי | יהוה יאהרנהי אל רלום וזנן ארך אפים
מצפן, מצפן, תך, גספי, פסטפט, תגל, תומי, אפים
ורב זסד ואמת זצר זסד לאלפים זשא עון
פגש סחק, פתיא, מפהג סחק, כתכומי, טבת זפט, זפט
ופשע וזטאה וזקה
פובו, פסנתין, פטדין.

ואו יוד, חוד דחכמה מקף, גבורה דחכמה פנימי. תקון ג'

אוֹתָהּ אֶבְקֶשׁ עֲבֹתֵי בֵּית יְהוָה יִאֱהָרֶנְהִי

מצלוא, דעת ה' ה', חירותא ד' ה' ה', נימא ד'

אָרֶךְ

יהוה יאהרנהי | יהוה יאהרנהי אל רלום וזנן ארך אפים
מצפן, מצפן, תך, גספי, פסטפט, תגל, תומי, אפים
ורב זסד ואמת זצר זסד לאלפים זשא עון
פגש סחק, פתיא, מפהג סחק, כתכומי, טבת זפט, זפט
ופשע וזטאה וזקה
פובו, פסנתין, פטדין.

הא הא, נצח דחכמה מקף, תפארת דחכמה פנימי. תקון ד'

כָּל יְמֵי חַיֵּי לַחַיִּים בְּנֵעָם יִהְיֶה יֵהֱוֶה יֵהֱוֶה

עֵינָא יְמִינָא, חסד יוד אכלף, חירותא ה' יוד אכלף, נימא ה'

אָפִים

יהוה יאהרונה | יהוה יאהרונה אל רחום וולונן ארק, אפים
מצפין, מצפין, תך, גספי, פסטפט, תגל, תומי, אפים
ורב וחסד ואמת צר וחסד לאלפים ציא עון
פגש סחק, פתיא, טפהג סחק, כתכומי, טבת זפט,
ופיע וולטאה וצקה
פובו, פסנתין, פטדין.

יוד אכלף, תפארת דחכמה מקיף, נצח דחכמה פנימי. תקון ה'

וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: כִּי יִצְפְּנִי בְּסֶפֶה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי
בְּסֶתֶר אֶהְיֶה בְּצִיֹּר יְרוּמִמִּנִי: וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי
סְבִיבוֹתַי וְאֶבְלֹתַי בְּאֶהְיֶה וְבִלְוִי תִרְוַעָה אִשְׁיָרָה וְאֶמְרָה
כִּי־יִהְיֶה יֵהֱוֶה יֵהֱוֶה

עֵינָא שְׂמֵאלָא, גבורה ה' ה', חירותא ו' ה' ה', נימא ו'

וּרְב וְחֶסֶד

יהוה יאהרונה | יהוה יאהרונה אל רחום וולונן ארק, אפים
מצפין, מצפין, תך, גספי, פסטפט, תגל, תומי, אפים
ורב וחסד ואמת צר וחסד לאלפים ציא עון
פגש סחק, פתיא, טפהג סחק, כתכומי, טבת זפט,
ופיע וולטאה וצקה
פובו, פסנתין, פטדין.

הא הא, גבורה דח"ב מקיף, הוד דחכמה פנימי. תקון ו'

שִׁמְעֵה יְהוָה יְאֵהֲדוּצָהּ

לְזוֹטָמָא, תפארת וְיִי יוֹד, חִירוֹתָא ז' וְאִי יוֹד, נִימָא ז'

ואמת

אִפּוֹ	אֶרֶץ	וּלְזֶנֶן	רִחוּם	אֶל	יְהוָה אֱלֹהֵי	יְהוָה אֱלֹהֵי
תּוֹמִי	תְּגִלָּה	פִּסְטָמִי	גִּסְפִּי	תֵּךְ	מִצַּפִּי	מִצַּפִּי
עֵוֹן	נְשִׂא	לְאֻלָּפִים	זִסָּד	נָצַר	וּאִמַּת	וְרֵב
זַפְתִּי	טַבַּת	כְּתוּבֹמִי	סַחֲקִי	טַפְּהִי	פְתִיָּא	פְּנֵשׁ
		וְנָקָה	וּלְטֹאֵה	וּפְשִׁיעִי		
		פְּטִדִּי	פִּסְנָתִי	פּוֹבִי		

ואו יוד, חסד דחכמה מקיף, יסוד דחכמה פנימי. תקון ז'

קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנָּנִי וַעֲנֵנִי: כֹּה אָמַר לְבִי בְּקִשְׁנוּ פָנָי
אֶת פְּנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהָבֵנִי

שִׁפְחָה עֲלֵיוֹנָה, נֶצַח ה' ה', חִיּוּרְתָא ח' ה' ה', נִימָא ח'

צֵיִר וְחֵסֶד

אִימָן	אֶרֶץ	וּלְזֶכֶן	רְחוֹם	אֵל	יְהוָה אֱלֹהֵינוּ	יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
תּוֹמִי	תּוֹלַד	פִּסְטָפִּי	גִּסְפִּי	תֵּךְ	מִצְפִּי	מִצְפִּי
עֶזְרָא	זִשְׁא	לְאֶלְפִים	זִסְרָא	צִפּוֹר	וְאִמָּת	וְרֵב
זִפְטָא	טַבַּת	כְּתוּבִי	סַחֲקָא	טַפְּהוּג	פְּתִיא	פְּנֵשׁ
		וְזִקָּה	וּלְזִטָּא	וּפְשִׁעָא		
		פְּטִדִּי	פְּסִנְתִּי	פּוֹבוּ		

הָאֵל הָאֵל, בינה דחכמה ויסוד דבתר מקיף, מלכות דחכמה וחסד דבתר פנימי. תקון ח'

אַבְרָם־שׁ׃ אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי אֶל־תֵּט פָּאֵךְ עֲבֹדְךָ
 עֲזָרְתִּי הָיִיתָ אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעַי׃
 כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיְהִי־לִּי יֵהוָה־אֱלֹהֵי

שִׁפָּה תַלְוֹתֹנָה, הוֹר יוֹד אֶלְךָ, חוֹרְתָא ט' יוֹד אֶלְךָ, נִמְא ט'

לְאַלְפִים

מַצְפֵּן,	מַצְפֵּן,	תָּךְ,	גִּסְפִי,	פִּסְטִפְט,	תִּגְל,	אֶרֶךְ,	אִפִּים
וּרְב,	וּזְסֵר,	וְאִמֶּת,	נָצֵר,	וּזְסֵר,	לְאֻלְפִים	נִשְׂא	עוֹן
פִּגְשׁ	סַחֲק,	פִּתִּיא,	מִפְּהַג	סַחֲק,	כִּתְכוּמִי,	טַבַּת	זִפְט,
וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה	וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה	וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה	וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה
פּוֹבּוּ,	פִּסְנִתֵּן,	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.

יוֹד אֶלְךָ, הוֹר דִּכְתֵּר מִקֵּף, גְּבוּרָה דִּכְתֵּר פְּנִימִי. תִּקּוֹן ט'

יֶאֱסִפְנִי הוֹרְנִי יְהוָה־יֵהוָה־אֱלֹהֵי

לְשׁוֹן, יִסּוֹר הִי הִי, חוֹרְתָא י' הִי הִי, נִמְא י'

נִשְׂא עוֹן

מַצְפֵּן,	מַצְפֵּן,	תָּךְ,	גִּסְפִי,	פִּסְטִפְט,	תִּגְל,	אֶרֶךְ,	אִפִּים
וּרְב,	וּזְסֵר,	וְאִמֶּת,	נָצֵר,	וּזְסֵר,	לְאֻלְפִים	נִשְׂא	עוֹן
פִּגְשׁ	סַחֲק,	פִּתִּיא,	מִפְּהַג	סַחֲק,	כִּתְכוּמִי,	טַבַּת	זִפְט,
וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה	וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה	וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה	וּפְשִׁיעַ	וּלְטָאָה
פּוֹבּוּ,	פִּסְנִתֵּן,	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.	פִּטְדִין.

הֵא הֵא, נִצַּח דִּכְתֵּר מִקֵּף, תִּפְאֶרֶת דִּכְתֵּר פְּנִימִי. תִּקּוֹן י'

יִרְכֶּךָ וְגִלְגִּי בְּאֶרְצוֹ מִיִּשְׁוֹר לְמַעַן שְׂוִרָי: אֵל תַּתְּגַּלִּי
 בְּפִשִּׁי צָרִי כִּי קָמוּ בִי עֲדֵי עֶקֶר וַיִּפֹּל וַחֲמָס: לוֹלֵא
 הָאֱמִנִי לְרֹאוֹת בְּטוֹב יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ

פה, מלכות ויו יוד, חירותא י"א ואו יוד, נימא י"א

ופשע

יהוה יאהדונה | יהוה יאהדונה אל רחום וולגון ארק, אפים
 מצפין, מצפין, תה, גספי, פסטפט, תגל, תומי,
 ורב חסד ואמת צר חסד לאלפים נשיא עון
 פגש חסד, פתיא, טפהג חסד, כתכומי, טבת זפט,
 ופשע וולטאה וצקה
 פובו, פסנתין, פטדין.

ואו יוד, תפארת דכתיב מקיף, נצח דכתר פנימי. תקון י"א

בְּאֶרְץ חַיִּים: קָנוֹת אֵל יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ

תפולז ימין, בחינה הב' דנצח הי הי, חירותא י"ב הי הי, נימא י"ב

ולטאה

יהוה יאהדונה | יהוה יאהדונה אל רחום וולגון ארק, אפים
 מצפין, מצפין, תה, גספי, פסטפט, תגל, תומי,
 ורב חסד ואמת צר חסד לאלפים נשיא עון
 פגש חסד, פתיא, טפהג חסד, כתכומי, טבת זפט,
 ופשע וולטאה וצקה
 פובו, פסנתין, פטדין.

הא הא, גבורה דכתר מקיף, הוד דכתר פנימי. תקון י"ב

וְזֶזֶק וְיִאֲמִיץ לִפְנֵי וְקִיָּה אֶל יְהוָה יֵאָהֲדוּ וְזֶהֱ

תפולו ע'מאל, בחינת הב' דהוד

חירותא י"ג	יורֵהִי וְיִוֵּהִי	יורֵהִי וְיִוֵּהִי	יורֵהִי וְיִוֵּהִי
	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי
נימא י"ג	יורֵה־הִי וְאִוֵּה־הִי	יורֵה־הִי וְאִוֵּה־הִי	יורֵה־הִי וְאִוֵּה־הִי
	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי

וְזֶזֶק

אֶפִּים	אֶרֶךְ	וְזֶזֶק	רְחוּם	אֶל	יְהוָה יֵאָהֲדוּ וְזֶהֱ
תּוֹמִי,	תִּגְלִי,	פִּסְטָמִי,	גִּסְפִּי,	תָּךְ,	מִצְפִּי,
עֵינִי	זֵשָׁא	לֹאֲלָפִים	חֹסֵד	זָעַר	וְאִמָּת
זָפֵט,	טִבַּת	כְּתוּכִי,	סַחֲקִי,	מִפְהֶג	פְּתִיָּא,
		וְזֶזֶק	וְזִמְטָה	וּפְשִׁיעַ	
		פְּטִדִי.	פִּסְנִתִּי,	פּוּכֹוּ,	

יורֵה־הִי וְאִוֵּה־הִי	יורֵה־הִי וְאִוֵּה־הִי	יורֵה־הִי וְאִוֵּה־הִי
אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי	אֶלְפֵּה־הִי יוֹרֵה־הִי

חסד דכתר מקיף, יסוד דכתר פנימי. תקון י"ג

(במזמור זה יש קמ"ט תיבות, גי' אכרמם אכרמם ע"ה)

כוונת התקיעות בחודש אלול

התבוננות לעורר את האדם לתשובה

תניא בפרקי דרבי אליעזר (פמ"ו) בראש חודש אלול אמר הקדוש ב"ה למשה עלה אלי ההרה, שאז עלה לקבל לוחות אחרונות, והעבירו שופר במחנה משה עלה להר, שלא יטעו עוד אחר עבודה זרה, והקדוש ברוך הוא נתעלה באותו השופר, שנאמר (תהלים מז ו) עלה אלהים בתרועה וגו', לכן התקינו חכמינו ז"ל שיהיו תוקעין בראש חודש אלול בכל שנה ושנה ובכל החודש כדי להזהיר את ישראל שיעשו תשובה, שנאמר (עמוס ג ו) אם יתקע שופר בעיר וגו', וכדי לערבב השטן, עד כאן לשון הטור (או"ח סימן תקפא) וכו', וכל אדם יתעורר מאוד בהתקיעות של ראש חודש אלול, שהיה שלא יטעו עוד לחטוא, גם האדם יתעורר ויזכור בחטאיו ועוונותיו ופשעיו, ויעשה מוסכם חזק נאמן וקיים שלא יטעה עוד ולא ישוב לכסלה, ומודה ועוזב ירוחם, אחר כך בתקיעות בכל יום ויום יקיים אם יתקע שופר בעיר, ויהיה חרד לעורר בתשובה ויתקן כל המעוות לעשות תשובה על כל ענין וענין, כי השופר מורה על התשובה, כענין שכתב הרמב"ם בשופר של ראש השנה (פרק ג' מהלכות תשובה ה"ד) ז"ל, אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וכו' התעוררות הזה יתעורר בכל יום מימי אלול בתקיעת השופר.

עוד יתעורר ברמז הקולות מה שמרמזים, ומתחילה אקדים לך מה שכתבו הקדמונים, כשם שיש להגוף בריאות וחולי ומיתה, כן יש בנפש, ובריאות הנפש הוא קיום התורה והמצות והנהגת המדות הישירות, והחולאים הוא בחסר מאלו הדרכים או בחלוקה, והרפואות להם הוא

התשובה הגמורה, וכמו שאם יכבד החולי במאוד מאוד בגוף אזי מת, כן אם הרשיע הרבה אזי הכרת תכרת הנפש בר מינן, ועל זה אמרו רבותינו ז"ל (ברכות דף יח:), רשעים בחייהם קרויים מתים, לכך תוקעין תשר"ת, ופירשו רבותינו ז"ל (ר"ה דף לד:), שברים הוא גנוחי גנח בדרך החולים, ותרועה הוא יליל ובכיה בדרך שבוכים על המתים, והנה עשה אלהים את האדם ישר, רק שהאדם מקלקל את עצמו והוא עקש ופתלתול, על זה מורה תקיעה ראשונה שהוא קול פשוט וישר, ואחר כך שברים שהוא גנוחי גנח, רומז על חולי הנפש, ואחר כך יליל רומז על חטאים גדולים שהם מיתת נפש, על זה צריך האדם להיות גנוחי גנח ויליל בבכיה רבה פלגי מים ירדו עיניו, ויחזור, כי השם יתברך מקבל השבים, וכשעושה תשובה שלימה אז שב הוא לדרכו הראשון כאשר עשה אותו השם יתברך ישר, וזהו תקיעה אחרונה שהיא גם כן קול פשוט וישר, כי טוב וישר ה' על כן הוא יורה חטאים בדרך (תהלים כה ח) וכו', כל אלה המחשבות יחשוב בכל אלול בעת התקיעות, ויעמוד באימה וביראה ורתת וזיע בשעת התקיעות, ויתודה וישוב אל ה' אלהינו.

(של"ה הק' מסכת ר"ה ריש פרק תורה אור)

עת רצון להמשיך מוחין שלמים לזו"ן יותר מבכל השנה

כתיב (תהלים סט יד) ואני תפלתי לך ה' עת רצון, הנה מנהג ישראל תורה הוא הנתפשט בכל תפוצות ישראל שמתחילין בר"ח אלול לתקוע בשופר וכו', הכוונה הוא, כי בראש חודש אלול עלה משה למרום לקבל לוחות שניות, וכבר ביארתי בחבורי שערי גן עדן שהלוחות שניות היו מסטרא דאימא סוד בינה ולא מסטרא דחכמה וכו', והנה בזמן הגלות אנו אומרים (תהלים מד כד) עורה למה תישן ה' הקיצה אל תזנח לנצח, וכתיב (דניאל ט יח) פקח עיניך וראה, לפי שבזמן הגלות אין מוחין שלמין לזו"ן, ואף שבכל יום ויום אנו כוונתינו בכל התפלות להמשיך מוחין

לזו"ן, עם כל זה אינן שלמים ומעולים כמו שהיו בזמן הבית ולכן אמרו שכל זמן ימי הגלות אין נשמות חדשות נמצאים בעולם, רק הכל גלגול נשמות ישנות, לפי שהמלכות אשר ממנו תוצאות כל הנשמות על ידי זיווג עם ז"א, עתה נמנע, רק שהוא ניוזנות מספיקי שביעית, ויש ספיקים ויש ספיקי ספיקים כידוע ליודעי ח"ן, כפי העת רצון, כמו שאמר הכתוב (ישעיה מט ח) בעת רצון עניתך שהוא סוד הזיווג, כמה דאמר (ע"פ ישעיה ב כג) והשמים יענו את הארץ, וכל זמן שאין לו מוחין גמורים הוא בסוד הדורמיטא שהוא סוד שינה וכו', ולכן צריך לעוררו בהקול קול יעקב קול תורה וקול תפלה, והנה בראש חודש אלול שעלה משה לשמים לקבל לוחות שניות מסטרא דאימא שהוא עצמו סוד ה' קולות וכו', ואז משה ידבר והאלהים יעננו בקול, והמשיך המוחין לז"א וכו', ועל ידי זה נתעורר ומתעוררים רחמים, והנה כל ימי השנה חוזרים הדברים לקדמותן שתחלת עשייתן עשה רושם לעולם, שזה סוד כל הזמנים וחגים ומועדים ומדי חודש בחדשו, לכן כשבא ראש חודש אלול הוא עת רצון לעורר ההוא קול שופר, כדי לעורר הרחמים, ואז ובעת רצון עניתך.

(סידור קול יעקב כוונת לחודש אלול)

להמשיך מקדושת ראש השנה בחודש אלול

נראה לי והיה עקב תשמעון, דאיתא ראשית המחשבה סוף המעשה, ואיתא בספר יצירה לאברהם אבינו ע"ה (פ"א מ"ו) היה נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן, וידוע די"ב צירופי הוי"ה ב"ה מרומזים כל אחד על חודש מחדשי השנה, והצירוף של חודש תשרי הוא והי"ה (משנ"ח מס' ליל ר"ה פ"א), ומילת עקב מרומז על חודש אלול שהוא סוף השנה, וזה פירוש והיה עקב תשמעון, שתראה להמשיך הארה וקדושה מראש השנה שמרומז בחינת והי"ה, תרגיש זאת הקדושה בסוף השנה שמרומז בתניבת עקב, ולזה אנו רומזים מה שאנו תוקעין בחודש אלול, כדי להמשיך קדושת ראש השנה בחודש אלול, וזה ראשית המחשבה סוף

ראש השנה, כי כולם בחכמה עשית (תהלים קד, כד), בסוף המעשה, רומז על חודש אלול סוף השנה.

(אור לשמים פרשת עקב)

להמשיך ש"ע נהורין כהכנה להתקיעות בראש השנה

כוונת התקיעות בחודש אלול וכן אמירת המזמור לדוד ה' אורי הוא הכנה להתקיעות בראש השנה בסוד מיתוק הדינים להמוחין החדשים שנמשכים בעת תקיעת שופר, והוא על פי המבואר בשער הכוונות (ר"ה דרוש ז) שאין הדינים נמתקים אלא בשרשן, ולכן צריך להמתיק הדינים על ידי הדיקנא דאריך עיי"ש, וזהו כל ההמשכות והכוונות של לדוד ה' אורי, שזהו המשכות מאריך. ועל ידי התקיעות בחודש אלול ממשיכין ש"ע נהורין, כמבואר בשער הכוונות שם וז"ל, וגבאר ענין האדם התוקע אשר פניו מתאדמים בעת שתוקע, והוא כי בהיותו תוקע להוציא ז' הבלים, וקולות אלו מחוץ לשופר אז מתעוררים שרשיהם ומקוריהם שהם ז' היות דס"ג אשר בתרין תפוחין דעתיקא, ומאירין ומתאדמין פניו, וזה סוד הארת פני התוקע, וגם לסיבה זו נקרא שופר מלשון שופריה דאדם וכיוצא בזה, כי על ידי השופר מתעורר יופי העליון של תרין תפוחין דעתיקא, ומתגלית הארתם למטה בעת תקיעת השופר כאשר מתאדמים פני התוקע, ע"כ, והכל הוא הכנה לתקיעות שופר בראש השנה.

(בשם הגה"צ ר' פישל אייזנבאך זצ"ל ר"י שער השמים)

לכוין כוונת התקיעות בראש השנה

יש מכוונים בתקיעת שופר בחודש אלול (וכן הוא בכל פעם שתוקעין בשופר) ככל הכוונות המבואר בתקיעות שופר בראש השנה, והביאור בזה, שנמשך כעת צלם חדש של פרטות תקיעות אלו, אי משום מצות תשובה, אי משום המוחין חדשים שבכל עת, וכן נוהג הגה"צ אדמו"ר מתורת חכם שליט"א.

תפלה לאומרו קודם תקיעות שופר בחודש אלול

ונעתיק תפלה מספר שם טוב קטן (מובא בסידור רבי שבתי לחודש אלול) לאומרו חודש אלול קודם תקיעות שופר, וז"ל:

הא לך תפלה נוראה שיאמר בכל יום ויום מראש חודש אלול, ומובטח שיהפוך מדת הדין למדת הרחמים, ומבטל המסך הברזל, ויסתום ויחתום פי שטן ומקטרג עליו.

יהי רצון מלפניך ה' צבאות אלהי אבותי הקדושים והטהורים יושב הכרובים, שיהיה שעה זו שאני מתפלל לפניך שעת רצון כמו השעה שאמרת למשה סלחתי בדברך, הן על ידי תקיעות תשר"ת שאנחנו תוקעים שנמתקים הדין הקשה והרפה הנכללים בבג"ד כפר"ת, שתסלח לכל פשעי, ותמחול לכל עונותי, ותכפר לכל חטאי, ותכבוש כל זדונותי, ותנקה כל שגיונותי, ותשא לכל אשמותי שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך באונם וברצון בשונג ובמזיד מיום היותי על האדמה עד היום הזה, בכל השם הגדול היוצא מי"ג מדותיך אשר בך, יהוה יהוה אל רחום וחנן ארך אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה שאינן חוזרות ריקם מלפניך, הרב כבסנו מעוני ומחטאתי טהרני, ואהיה מן השבים אליך אשר חטאתם לא תזכור עוד, ותהפוך מדת הדין הקשה והרפה למדת החסד והרחמים, ותכבוש רחמך את כעסך, ויגלו רחמך על מדותיך, ותתנהג עמנו במדת החסד ובמדת הרחמים, ותכנס לנו לפניך משורת הדין, ויקיים בנו מקרא שכתוב עלה אלהים בתרועה יהוה בקול שופר, וימתקו על ידי תקועתינו היום כל הש"ך ופ"ר דינים דדכורא ונרקבא, וחתום וסתום פי שטן ואל יסמין עלינו, ופדנו מכל צרה ויגון ומות, ומכל שעות רעות המתפשטות יוצאת לעולם, וכפר עונותינו ואשמותינו אמן.

כוונת התענית

כוונת התענית לחודש אלול מ' יום בנגד ד' יודי"ן דהוי"ה דע"ב

יכול האדם להתחיל להתענות עשרה ימים באב קודם אלול, כדי להשלים מ' יום עד יום הכיפורים, ויכוין בכל יום להמשיך הארה מ"ג נימין דרישא דהיינו ג' הויות והכולל, ומי"ג תיקוני דיקנא דהיינו ג' אהי"ה והכולל למקיף או"א, וממקיף לז"א, ומו"א לנוק'. עוד יכוין ששם ע"ב וקס"א מאירים בז"א, ולזה עושים מ' יום שד' יודי"ן יש בהוי"ה דע"ב, ואנו מכונים בכל יום לקבל הארה חלק אחד מ', וביום ב' חלק ב', וכן כולם, וזהו רומז בפסוק (שה"ש ב ח) **אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול, וס"ת ד' יודי"ן.**

(סידור רבי שבתי בסדר יהודים לחודש אלול)

כתיב **אני לדודי ודודי לי, ר"ת אלול וס"ת ד' יודי"ן,** לכן טוב להתענות מ' יום, ולהשלים המ' יום ביום כיפור, והם נגד מ' יום שעלה משה לקבל לוחות שניות, וביום הכיפורים קיבל הלוחות וירד, אך שיש בהם עשרה ימים שאסור בהם להתענות, היינו ב' ימים דר"ח אלול, וב' ימים של ראש השנה, וששה שבתות שבאותן מ' יום, לכן צריך להתחיל שיתענה עשרה ימים בסוף חודש אב, כדי שישלים המ' תעניות ביום הכיפורים, וכנגד המ' יום הם הד' יודי"ן הנזכרים שהם בגימטריא מ', וסוד הד' יודי"ן, הוא שהאדם בחטאו גובר עליו מדת הדין מצד הגבורה, ולכן באלו המ' יום, צריך לכוון להמתיק הדינים שבגבורה, על ידי החסד שהוא בגימטריא ע"ב, ויצויר בשכלו כאילו זו ה' נחלקת לעשר נקודות, וכל יום מן המ' יום משפיעה נקודה אחת מן ה' עד שיושלם י' נקודות בעשרה ימים, ואז נשלם י' ראשונה, וכן י' שניה ושלישית ורביעית, עד

תשלום הד' ידי"ן במ' יום, ובכל יום צריך לכוון להמשיך מי"ג תיקונים דרישא דא"א, שהם ג' היות והכולל כנודע וכולם של ס"ג, לי"ג תיקוני דיקנא דיליה שהם ג' אחי"ה והכולל, וכולם של קס"א, ומן י"ב תיקוני דא"א למקיף דאז"א, ומן מקיף דאז"א לז"א, ומן ז"א לנוק', הרי הם ד' המשכות נגד ד' אותיות הוי"ה, ויכוין לתקן מה שפגם באיזה אות של הוי"ה.

(סידור קול יעקב שער התשובה)

אָנִי לַדּוֹדִי וְדוֹדִי לִי

יִוֵּד הָיִ וְיִוֵּד הָיִ

תיקוני התענית בז' ימים של עשרת ימי תשובה

אמר לי ה"ר משה גאלאנטי ששמע ממוז"ל שאם האדם יתענה בז' ימים שבין ר"ה ליוה"כ, ויעשה בהם תשובה גמורה, כל יום מהם מכפר על כל העונות שחטא כל ימיו ביום שכיוצא בו, כיצד, הרי שחל יום א' של ז' ימי תשובה הנזכר ביום א' של השבוע, והתענה בו ועשה תשובה בו, הנה הוא מכפר על כל עבירות שעשה האיש ההוא בכל ימיו ביום א' שבכל שבוע מכל ימי חייו, ואם התענה ועשה תשובה בכל ז' הימים ההם, יתכפרו לו כל עונותיו שעשה כל ימיו.

(שער הכוונות הקדמה לדרושי ראש השנה)

תיקוני התענית ג' פעמים רצופים ד' פעמים בשנה

גם נלע"ד אני חיים כי גם אני שמעתי ממוז"ל, כי העושים ד' פעמים בכל שנה ג' ימים רצופים הם ולילותיהן, שהם קודם ר"ה וקודם יו"כ וקודם עשרה בטבת וקודם י"ז בתמוז, אף אם לא עשאה רק פעם אחת בשנה בכל ימיו יספיק, ואין צריך לעשותה בכל שנה ושנה, אבל אינו מספיק רק לבטל מעליו מה שנגזר עליו לבא בעולם הזה לסיבת עונותיו, אבל עונש עולם הבא אינו נמחל בזה.

מה שכתוב בספר התשובה שחיבר הרב ר' אליעזר מגרמיוזא ז"ל הנקרא מורה חטאים, המתענה ד' פעמים בכל שנה בד' זמני התקופות ג' ימים רצופים, בכל פעם מהם מתכפרים כל עונותיו, כך הוא האמת, אמנם דברים אלו צריכים ביאור, והוא כי אין זה מספיק רק למחול ולכפר להעביר מעליו היסורים שהם עתידים לבא עליו בעולם הזה לסיבת עונותיו, אבל עיקר עונש עונותיו והוא מה שעתיד ליענש בגיהנם אחר פטירתו אין זה נמחל על ידי התעניות הנזכר, אמנם צריך לתיקונים אחרים כאשר ביארנו בספרינו אלה (שער רוח הקודש).

(שער הכוונות הקדמה לדרושי ראש השנה)

כוונת התענית בכלליות מהאריז"ל

כונה א' שהתענית הוא במקום קרבן

כוונה ראשונה יכוין אל מה שכתב בספר הזוהר שיחשוב עצמו כקרבן, והחלב והדם הנחסרים ממנו על ידי התענית נחשבים כקרבן, כיצד, הנה הקרבן היה נחלק לב' חלקים, והם וידוי חרטה בכיה תשובה שיעשה בעל הקרבן על הפרוד שעשה, הוא עולה לגבוה וזהו קרבן לה', רוצה לומר שמקרב אותיות ההוי"ה שהפריד בעונו ויקרב אותם על ידי התשובה שיעשה על הקרבן, לפי שהקרבן נעשים בו ד' מיתות, וכראות בעליו אלו המיתות, יכנע לבבו וישוב בתשובה ויבכה, וזהו חלק א' מן הקרבן, והנה מחשבה וכונה זו, עולה ליחד הדברים הרוחניים, וגוף הקרבן מתעלה לזון ולפרנס כמה דברים פנימים וחצונים כדי שלא לקטרג עליו, וזהו לאשי אל תקרי לאשי אלא לאנשי, וזו תהיה כונת האדם ביום תעניתו, והתשובה והדמעה והצדקה של יום התענית, הם עולים ליחד הדברים שהפריד, ולפיכך צריך לקבל התענית מבעוד יום לייחד לילה ביום ויום בלילה, ומחלבו ודמו נזונים מהם הכחות העליונים כדי שלא יקטרגו עליו, ולא יכוין ח"ו לזה לתת להם חלק, אלא יכוין לתת הכל לגבוה, והוא יחלק אחר כך לכל הכחות כנודע.

כונה ב' יכוין לתקן הנר"ן שנתגלגל באכילות שלו שאכל אותם בלא כונה

דבר אחר יכוין לתקן מה שאכל, כיצד הנה כפי מעשה האדם שעושה, כן יהיה לו אחר פטירתו, כי אם עסק בתורה ובמצות ולא חטא בעבירות, או אם חטא אלא שחזר בתשובה, הנה בעת פטירתו מתעלה נשמתו למעלה ונדבק בהשי"ת, כמו שאמר הכתוב (דברים ד ד)

ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום ואם ח"ו עשה להפך, הנה אחר פטירתו יתגלגל בדומם ובצומח ובבעל חי שאינו מדבר בטמאים ובטהורים, והנה כשהאדם אוכל בשר אפשר ששם מגולגל איזה נפש אדם מישראל, ולכן ביום התענית צריך שיכוין כנ"ל לתקן מה שאכל, ר"ל להעלות כל החלקים שנכנסו בו בעת שאכל הבשר, אם נשמה אם רוח אם נפש.

כונה ג' ביום התענית אדם ניזון מלמטה למעלה

ואמנם ענין התענית הוא, כי בחינת כוונת האכילה היא מלמעלה למטה להמשיך מזון לתחתונים, אבל התענית הוא עולה מלמטה למעלה כי הוא מעלה כח חלב ודם של האיברים למעלה לפרנס ולזון חלב והמוח ביום התענית, כנזכר פרשת פינחס (רכו. ורמא.), והנה החלב והדם נקרא קרבן בהמה לפרנס את החצונים, אבל מחשבת האדם ביום התענית, נקרא קרבן האדם, ועולה עד האדם שהיא הקדושה.

כונה ד' ביום התענית אדם ניזון מלמעלה למטה

גם כונת התענית הנה הוא דמיון הקרבן והענין הוא, כי אף על פי שמצינו שהאכילה כשהאדם מכוין בה היא כונה גדולה עד מאד, עם כל זה הארתה היא מתתא לעילא, ועולה העשן וריח הניחוח מעשיה ליצירה ומיצירה לבריאה וכו' עד אין סוף, כנזכר בזוהר פרשת פנחס (רכד. ותרומה קנב) וכך היא כונת האכילה של האדם, שעל ידי אותה הכוונה הנכונה שמכוין בעת אכילתו, עולה הנאת האכילה ההיא מתתא לעילא, מן הכבד ללב ומן הלב אל המוח שהוא העליון אשר באדם, ואמנם סיום הקרבן הוא, שאחר שעלה הריח הניחוח למעלה, אז יורד שפע גדול מעילא לתתא, מן המוח העליון עד סוף המדרגות, ואל סיום הזה הוא דומה ענין התענית, כי ביום התענית אין אכילה עולה ממטה

למעלה, רק אדרבא המוח משלח מזון מעילא לתתא לכל האיברים, מן אותו המזון הרוחני שהוא חלקו של מוח, והמזון הרוחני ההוא מוריד ומחלק ביום התענית לכל האיברים כולם, וצריך שיתכוין המתענה ביום התענית אל כוונה הזאת.

עיקר הכוונה של התענית שאדם ניזון ביום התענית ממוחין דקטנות

גם ענין התענית, דע כי ארז"ל בגמרא (תענית דף יא) האי צורבא מרבנן דמתענה ליכול כלבא שירותיה, וטעם הדבר הוא, כי מי שלא חטא מימיו אינו צריך להתענות, ולכן ליכול כלבא שירותיה, כי עסק התורה הוא גדול מן התענית, לפי שהוא ממשיך ומביא לנפשו שפע ומזון ממקום גבוה, שהוא מן חכמה בסוד והחכמה תחיה בעליה (קהלת ז יב) כנזכר בזוהר בפרשת בשלח (דף סא; וסב.) והם סוד מוחין דגדלות, אבל מי שחטא מוכרח הוא שיתענה כדי שימרק עונותיו, ויתקן המקום אשר פגם בו ואחר כך יעלה משם למעלה, אמנם ביום תעניתו ניזון ממקום גרוע מן הראשון, שהוא ממוחין דקטנות בלבד, ומהם נמשך לו שפע, ובהם הוא ניזון ביום תעניתו והענין הוא, כי תענית"ה הוא בגימטריא תתק"ל, והנה אלהי"ם דמלוי ההי"ן ברבוע שהם סוד האחוריים שלו הוא בגימטריא אל"ף א', כזה אל"ף אל"ף אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"ה אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד מ"ם, וכאשר תסיר ממנו האחוריים הפשוטים שהם בגימטריא מאתים ישארו ת"ת, כמנין שתי אותיות ת"ת מן תענית, נשארו שלשה אותיות ענ"י שהם בגימטריא ק"ל, והם עשרה שמות אלהי"ם שיש בדעת דז"א בקטנות, והם חמשה חסדים וחמשה גבורות, ובהיותם מלאים יש במלוי כל שם מהם י"ג אותיות והנה עשר פעמים י"ג בגימטריא ק"ל, הרי כי התענית רמוז בשם אלהי"ם דקטנות בבחינת פנים ואחור שלהם, וזה הפירוש נלע"ד שהוא האמת בודאי. ונלע"ד קצת ששמעתי באופן אחר, כי עשר פעמים

אלהי"ם הם בגימטריא תת"ס מנין תני"ת של תענית, ונשאר אות ע', והנה בחמשה אלהי"ם שבהם יש בכל אחד מהם י"ג אותיות, וחמשה פעמים י"ג הרי ס"ה, והה' עצמה הרי ע', או אם נאמר כי האותיות עצמם של אלהי"ם הרי ה' והרי ע', אך הפירוש הא' הוא אמיתי.

(שער רוח הקודש דף ו ע"א)

[עוד יש להאריך בכוונת התעניות וכוונת ויחודים במצות תשובה מספרי האריז"ל ותלמידי הבעש"ט, ועוד חזון למועד בעז"ה בקונטרס מיוחד]

וזוהו סדר הציור

מי שחטא מוכרח שיתענה כדי למרק עוונותיו, ויתקן המקום אשר פגם בו, וביום תעניתו ניזון ממוחין דקטנות בלבד, ומזה נמשך לו שפע.

אכלך, אכלך למד, אכלך למד
הה, אכלך למד הה יוד, אכלך
למד הה יוד מם

יכין כי תענית הוא מילוי ריבוע
אלהים דההין עולה ת"ת מן
תענית כשתסיר הר"ת של הריבוע,
והיא בחינת אחור דמוחין דקטנות.

ה' חסדים

אכלך למד הה יוד מם אכלך למד הה יוד מם
אכלך למד הה יוד מם אכלך למד הה יוד מם
אכלך למד הה יוד מם אכלך למד הה יוד מם

ה' גבורות

אכלך למד הה יוד מם אכלך למד הה יוד מם
אכלך למד הה יוד מם אכלך למד הה יוד מם
אכלך למד הה יוד מם אכלך למד הה יוד מם

עוד יכין לק"ל אותיות
שיש בעשר אלהים
מלאים דה' חסדים וה'
גבורות, והם אותיות
ענ"י של תענית.

יחודים לשם אלול

מספרי תלמידי הבעש"ט הק'

אלול"א' לו"ל אלופו של עולם מתייחד
עם כנסת ישראל בקן

עוד שמעתי מאדמו"ר [הרה"ק הרבי ר' אלימלך זללה"ה] דאלול
הוא נוטריקון א' לו"ל, רצה לומר, דבחודש אלול הוא יתברך מקנן שם,
והכנסת ישראל מתייחד בקן עם הבורא הבורא ברוך הוא וברוך שמו,
שהוא האל"ף אלופו של עולם, והבן.
(אוהב ישראל נצבים)

וכמו שאמר הרבי ר' אלימלך זצ"ל, בעמ"ס נועם אלימלך, אלול הוא
צירוף א' לול, לול מלשון לול של תרנגולים, ר"ל שפותח פתח לדופקי
בתשובה, ור"ל אלף לול, על ידי שמדבק עצמו ב'אלף', באלופו של עולם
בהיחיד ומיוחד בדביקות נפלא, זוכה לשערי התשובה המרומז ב'לול'.
(ישמח ישראל פרשת ראה)

אלול"ל נוטריקון א' לול שנפתח לול ופתח לתשובה

אלול נוטריקון א' לול, רצה לומר, כי בחודש הזה נפתח לול ופתח
קטן לקבל הבעלי תשובה באמת, כי הצירוף של זה החודש הוא, ההו"י
היוצא מס"ת של פסוק (דברים ו כה) וצדק'ה תהי'ה לנ'ו כ'י נשמור לעשות
כו', וה' ראשונה הוא ה' ראשונה משם הו"ה הקדוש, שהוא סוד עלמא
דבינה סוד תשובה עילאה כנודע, ומהפתח קטן שבראש הה', היינו
ההפסק וריוח שבין גגו של ה' בצד שמאל ובין הוא"ו שבתוכה, משם

נפתח שער ופתח לקבל השבים בתשובה שלימה באמת ובתמים, ולאשר זה הצירוף שולט בזה החודש, לזה גם כן זמן התשובה ולסגל מעשים טובים והיהודים בחודש הזה.

(אוהב ישראל ראה)

אלול ל"א ול"ו שמתחילה יראה והשי"ת מקרבו באהבה

והנה יש בתיבת אלול שני צרופים לא באל"ף ולו בוא"ו, למשל אדם שבא בחצר המלך תיכף בבואו אל פתח הפלטין אף על פי שלא ראה חכמות המלך וגדולתו, אף על פי כן הוא מתפחד ומתירא שמא ילכד ח"ו בדבורו שלא ידבר כהוגן לפניו ויתחייב ראשו ח"ו למלך, לכך עומד אצל הפתח באימה גדולה, וכשרואה המלך שאיש אחד עומד בחצר ומתפחד לכנס לפלטין, אזי המלך מראה לו פנים ומקרבו אצלו ומראה לו אהבתו ומכניסו בפלטין שלו, וכשבא זה האיש לפלטין המלך, רואה האיך כמה שרים גדולים ועבדים עומדים בחיל ורעדה ברדת וזיעה מפחד המלך, ומה גם כשרואה חכמות המלך וגדולתו, אזי זה האיש בטל ממצאוות ואינו יכול לפתוח פיו ולדבר דבר לפני המלך אפילו דבור קל, ויש במשל הזה כל התורה וכל התפילה וכל עבודת הבורא, כי זה המשל יורד מרום המעלות עד סוף כל המדרגות, וכן כביכול עבודת הבורא הוא גם כן כך, שלכתחילה עבודת אדם הוא על ידי יראה תתאה שהיא יראת עונש שירא שמא עבר איזה עבירה ויענשו אותו לכך עושה תשובה, אף על פי כן ירא לגשת אל קודש פנימי וזה הוא לא באל"ף, שלא באל"ף משמעותו לשון אל, שאל יכנס בפלטין המלך מחמת יראה, ואז הבורא מראה לו אהבה ומקרבו אצלו ואז לו בוא"ו, ומחמת זה האהבה נכנס בפלטין המלך, ובא ליראה עילאה שרואה איך המלאכים והשרפים והחיות עובדים באימה ובפחד ברדת ובויעה, ובטל ממצאוות מפני פחד הבורא, אזי הבורא משפיע על ידו שפע רב טוב לכל העולמות ולכל הברואים.

(תולדות אהרן פרשת ראה)

אלול ל' לא ל"ו דעת עליון הנעלם ודעת המתפשט תכלית הידיעה שלא נדע

מבואר בזוהר (אד"ו האזינו רצב:) ד'לא' באל"ף קאי על דעת הנעלם, ו'לו' בואו על דעת המתפשט, כי צריך להמשיך התפשטות הדעת במדות טובות, עד שידע וירגיש בכל איבריו נועם זיו הדרת גדולת אורו יתברך ופחדו והדרו, ובהרחבות הדעת והשמחה, ואחר כך חוזר תיכף לביטול אין בפני כל בריה נבזה ונמאס, וכתוב תמיד 'לא' באל"ף, עדיין לא השגת כלום, ונפשו נמוכה ושפלה אין ממש, ואם תאמר כיון שתכלית השגה שלא נדע, למה אייגע נפשי להשיג וללמוד ולעיין בדברי הזוהר ומרן האר"י, ולזה 'לו' בוא"ו קרי, שצריך שיהיה נפשו שבעה מאורו יתברך, ולשמוח בחלקו בפנים מאירות, וללמוד ברזין דאורייתא בלב רחב ושמה, בשמחה ובטוב לבב מרוב כל בדביקות נפלא, להיות תמיד בבחינות 'לו' ובבחינות 'לא' עוצם הדעת, וזהו ראש חודש 'אלול' (אותיות לא לו), שנפתחו מקורית שלש עשרה מדות, משורש דעת עליון הנעלם.

(נתיב מצוותיך נתיב היחוד שביל ב אות א)

אלול ל' לא ל"ו לבטל עצמינו ולהיות לו להשי"ת

אא"ז מו"ר ז"ל פירוש על חודש אלול, שהם לו ולא אנחנו, קרי וכתוב, במזמור לתודה (תהלים ק ג), ופירוש הדבר הכל אחד, שכפי מה שלא אנחנו, כן לו אנחנו, כי בגסות אין אני והוא יכולין לדור (סוטה ה.), צאן מרעיתו, כי הוא ראש השנה למעשר בהמה (ר"ה ב.).

(שפת אמת אלול תרל"ב)

ובפשיטות, על ידי הביטול שנעשין כל הדברים ל'א והבל וריק בעיני האדם, וכל הרצון והתשוקה להשי"ת, ממילא כמים הפנים כו' (משלי כו יט), ומתקרב על ידי זה אליו יתברך.

(שם)

ויש להוסיף על דבריו, כי גם להיפוך כן הוא, שעל ידי שמתקרבים אליו יתברך, ממילא מתבטלים בעיני עצמם, כמאמר (תהלים עג כה) בהמות הייתי עמך, דכתיב (שם לו ז) אדם ובהמה תושיע ה', דרשו חז"ל (חולין ה:): שערומין בדעת כאדם ומשימין עצמן כבהמה, כנראה שאין יכולין לבוא לזה הביטול רק להיות מקודם ערומין בדעת, אחר כך מבינים לבטל עצמם.

(שפת אמת שם תרמ"ב)

כתיב (בתהלים ק ג) ולא אנחנו עמו וקרי ולו, לא לו, אלול, כשאנחנו יודעים כי ה' עושנו, וממנו הכל, כל הכוחות, ולא מכוחנו ומעשי ידינו, ואפילו התקוה והבטחון לו גם כן מכחו, ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו (קדושין ל:), וכמו שנאמר (תהלים סב ו) כי ממנו תקותי, היינו שגם תקותי אליו, גם כן ממנו יתברך, בהכנעה הזאת נעשים עמו, וכמו שנאמר (דברים ז ז) לא מרובכם וגו' חשק ה' בכם וגו' כי אתם המעט וגו', בזכות שאתם ממעטים עצמכם (חולין פט:), בזה אנחנו מעוררים חשק השי"ת לנו, ובזה מעוררים אנחנו זכות אבות והברית והשבעה, וכמו שנאמר (דברים ז ח) ומשמרו את השבעה אשר נשבע לאבותיכם וגו', וזה הוא הכנה דרבה על ימים הבאים עלינו לטובה לעורר זכות אבות הקדושים וכו'.

(ישמח ישראל ר"ח אלול)

אלול מלשון אלל, שיעשה עצמו כלל

אלול מויראה לי שזה ענין חודש אלול קודם תשרי, שאלול הוא מלשון (איוב ג ד) אלל, היינו שיקבע זאת במחשבתו שיבטל כל ענינו ורצונו רק לצורך גבוה, ויעשה עצמו כדלא, למען כשיגיע ר"ה ויוהכ"פ כל תפלותיו יהיו למען השי"ת וכבודו, כמו שאנו אומרים וכתבנו בספר החיים למענך אלקים חיים, היינו שאנו מבקשים חיים למען השי"ת, שכשיהיו לנו חיים נוכל לעבדו ויתגדל כבוד שמו, ובזה יסכר פי המקטרגים אמין.

(שם משמואל פרשת שופטים שנת תרע"א)

רמזים בדברי האריז"ל לחודש אלול

ר"ת של א'נה ל'ידו ו'שמתי ל'ך (שמות כא יג), הוא אלול, לרמז כי חדש הזה נתנו השי"ת לכפרה לכל מי ששגג וחטא, ועשה שום עון בכל השנה, והוא קרוב לקוראיו בחדש הזה, שהוא ר"ת אלול. וכן ר"ת א'ני ל'דודי ו'דודי ל'י (שה"ש ו ג), ר"ת אלול. הגהות הצמח, גם ל'י ו'יאמרו ל'אמור א'שירה (שמות טו א) ר"ת אלול למפרע, כי אז יצאו כל ניצוצין מהגלות.

(פרי עץ חיים שער ראש השנה פ"א)

א'ני ל'דודי ו'דודי ל'י ר"ת אלול, לרמז, כי בחדש אלול הקב"ה מתרצה עם ישראל, ונעשה דוד להם לקרבם בתשובה, והוא קרוב לקוראיו בחדש זה.

(שער הפסוקים שיר השירים)

ובכתה אביה זה הקב"ה, ואמה זו כנסת ישראל, כענין (ירמיה לא יח) אחרי שובי נחמתי, ותבכה על ענותיה ירח ימים שהוא חודש אלול, שהם ימים ולא שנים שהם זמן התשובה.

(לקוטי תורה פרשת כי תצא)

במה לימודים והנהגת לחודש אלול

לימוד בספה"ק תיקוני הזוהר

ולזהות ספר התיקונים בחודש אלול יד הכל ממשמשת בו.

(כסא מלך בהקדמה)

כי בלימוד ספר זה בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה, סגולתו לקרב גאולתו יתברך וקץ ישועתו.

(שם)

ובכן יהי רצון שיטע אהבתו ותורתו בלבנו ללמוד בחיבור זה בלב שלם ובחשק רב, כי הוא מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחודש אלול, אפילו בגירסא בעלמא באין מבין פירוש אמריו, וכל שכן אם יזכה עד שרוח ה' ידבר בו להבין כוונת הרשב"י באמרי קדוש וכו'.

(שם)

התיקוני זוה"ק לימי אלול ועשרת ימי תשובה וכו', על כן רמוז לענ"ד בתחלתו רבי שמעון א"ל ל"ה ו'ערק ל'מדברא ר"ת אלול.

(באר לחי רואי)

כמעט רוב בעלי בתים מחזיקים בלימוד התיקונים, וזהו דרכם ומנהגם בכל שנה ושנה מן ראש חודש אלול עד יום הכיפורים.

(בן איש חי בספר בניהו לתיקוני זוהר)

וזה שיסד ר' שמעון בר יוחאי ע"ה בתיקונים ע' פנים במלת בראשית דפתח אינון שבעין אנפין לאורייתא וכו', וקרא אותם תיקוני הזוהר, דשם זוהר נקרא מפני שהוא לשון אור, ואור גימטריא רז, והוא האור הגנוז שגנוז הקדוש ברוך הוא בתורה, אבל למה פירש רק ע' פנים שבמלת בראשית בלבד, ולמה קראם תיקונים, אך ר' שמעון בר יוחאי גילה ופתח הע' פנים שבמלת בראשית, שעל ידי זה יהיה ביכולת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברר אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם כשנים הללו שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז כשלג ילבינו וכו', ולכן נוהגין ישראל ללמוד בספר התיקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאלו המ' יום הם ימי רצון שאז ניתן הלוחות שניות למשה רבינו ע"ה עם כל הדברי תורה כדי לתקן הרב כעס וכו', ולתקן הכל על ידי תשובה ובפרט בשבתות שבתוך מ' יום אלו דשבת זמן תשובה.

(פרי צדיק פרשת שופטים)

שמעתי מפיו הקדוש, שבימי אלול שנוהגין ישראל לומר תיקונים ותפלות ובקשות אחר התפלה וכו', ומאחרין יותר בבית הכנסת ובבית המדרש, אמר שמהניגון של התיקונים ומה שהלב כואב וחלש מחמת שמתאחרין בבית המדרש, מכל זה נעשין דברים גבוהים וגדולים למעלה.

(שיחות הר"ן אות רצד)

אמירת תהלים

בראשית יצורף ית"ב אר"ש, מנהג ישראל תורה היא לומר תהלים בכל חודש אלול, בראשית ר"ת י' אמרו ת'הלים ב'חודש א'לול ר'ציום ש'בחיו.

(אגרא דכלה בראשית אות קעו)

תודת לימודים והנהגת לחודש אלול היחודים פז

נוהגין בכל יום של ימי החל מראש חדש אלול ואילך אחר התפלה אומרים בצבור עשרה מזמורים תהלים ומתכונים לגמר כל תהלים שני פעמים קדם ראש השנה. והיא עולה כמנין כפ"ר.

(מטה אפרים סימן תקפא ס"ח)

המנהג לומר זמירות שירות ותשבחות שאמר דוד המלך ע"ה מראש חודש אלול ואילך, והטעם נ"ל כי עיקר מצות החודש השביעי בפה ולשון, תקיעות שופר בפה, וכמו כן מלכיות זכרונות שופרות, וביום הכיפורים התפלות והוודוין, ובסוכות ליטול הד' מינים להודות ולהלל בפה ולשון כמבואר במדרש אמור (ויק"ר פ"ל ט"ו), ופה דובר נבלה איך ידבר לפני שוכן זבולה, ומי יאמר זכיתי לבי ושמרתי דרכי מחטוא בלשוני, על כן בפה ולשון שחטא, בו מתרצים בשירות ותשבחות, ולרמוז על זה ר"ת אלול ויאמרו ל'אמר א'שירה ל'ה'.

(י"טב פנים אבני זכרון אות לח)

לימוד בספה"ק תומר דבורה

ובמה יזכה נער המנוער מכל, לזכות להיות כלי מוכן לקבל כל שהוא מהמאורות הגדולים של י"ג מכילין דרחמי, על ידי שישתדל לדמות צורה ליוצרה, שגם הוא ישתדל ויעבוד בכל כחו לזכות להתנהג במדות אלו נגד חבירו שחטא נגדו, וכמבואר בספר הקדוש תומר דבורה, אשר מהראוי שילמוד כל אחד את הספר הקדוש הזה בחודש אלול על מנת לעשות בימים הקדושים האלה, כי כל הספר הקדוש נתייחד על הי"ג מדות של מיכה, איך הקב"ה מתנהג בהם נגד בריותיו, וכן מחויב כל אחד לדמות צורה ליוצרה, ויתנהג כן במדות אלה נגד חבירו שחטא נגדו, ובוזה נוכל לפרש הפסוק אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים, היינו שאני לדודי, זה הקב"ה, צריך להתנהג במדות שדודי, זה הקב"ה, מתנהג

לי, כן צריך אני להתנהג כן נגד חבירי, ועל ידי זה מתעורר הי"ג מכילין דרחמי להמשיך עליו ועל כל ישראל.

(ישמח ישראל פרשת שופטים)

מנהג בית אל לומר מכ"ה באלול כל יום ז' ימי בראשית

יום י"ז באלול נאצלו ג"ר דב"ן, והוא היה שבת, ואחריו מיום א' עד יום השבת הב', והם י"ח י"ט כ' כ"א כ"ב כ"ג כ"ד, נאצלו הז' מלכים דב"ן שנשברו, וביום השבת השנית הנ"ל שהוא יום כ"ה, שבו ביום נשבר המלך הז', ובו ביום נאצלו ויצאו ג"ר דמ"ה החדש, ולמחרתו שהוא יום כ"ה התחילו לצאת הז' מלכים דמ"ה לתקן הז' מלכים דב"ן, והם הז' ימים הכתובים בתורה במעשה בראשית ויהי ערב ויהי בוקר יום א' וגו' עד ויכולו, נמצא כי שתא אלפי שני נמנים מכ"ה באלול, והזמנים נמנים מר"ה ר"ח תשרי לחשבון הלבנה, ולחשבון החמה מיום ד' דששת ימי בראשית, כי הלבנה נתמעטה ולא שמשה עד יום הששי דששת ימי בראשית וכו'.

(נהר שלום דף לו ע"ג הג"ה בשם מוהר"ח פינסו ז"ל
ומקורו מדברי רבינו בליקוטי תנ"ך פרשת קדושים ועוד)

ונראה דזהו ענין המנהג פה ק"ק בית אל יכב"ץ בכל שנה ושנה בכ"ה באלול אחר תפלת שחרית קורים בכל יום סדר פרשת בראשית, יום א' בראשית עד ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, יום ב' עד ויהי ערב ויהי בקר יום שני, עד יום שביעי ויכלו בר"ה, וזהו כמו שהיה בתחילת בריאת העולם.

(פתח עינים בריש כוונת ר"ה דף צ ע"ד)

מכ"ה רחמים (אלול שנקראים ימי הרחמים) מתחילים ללמוד ז' ימי בראשית בסדר הזה, בכ"ה קורין מבראשית עד יום אחד, ביום כ"ו מיהי רקיע עד

יום שני, ביום כ"ז מרקיע המים עד יום שלישי, ביום כ"ח מיהי מאורות עד יום רביעי, ביום כ"ט מישרצו המים עד יום חמישי, יום א' של ראש השנה מתוציא הארץ עד יום השישי, יום ב' של ראש השנה מויכלו עד לעשות.

(דברי שלום מנהגי בית אל אות סה)

יש נוהגין בכ"ד אלול לומר ע"פ הנ"ל פרשת ואלה המלכים

והמנהג דביום כ"ד באלול קורין בפרשת וישלח ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום וכו' (בראשית לו לא) עד בת מי זחב, דבהם נרמזו בחינת שבעה מלכים שהיו קודם ששה ימי בראשית כמבואר בעץ חיים, והם בסוד מה שאמרו ז"ל שהיה הקדוש ברוך הוא בונה עולמות ומחריבן, והתחלתן היה בי"ז באלול וגמרם ביום כ"ד וביום כ"ה התחילו ששה ימי בראשית, כמו שכתב בפתח עינים ריש כוונות ראש השנה יעו"ש. ועל כן המנהג דביום כ"ד קורים ואלה המלכים וכו', וביום כ"ה מתחילין לקרות בששת ימי בראשית בכל יום פרשה אחת עד יום ראש השנה שבו קורין פרשת ביום הששי ופרשת ויכלו.

(כף החיים סימן תקפ"א סקכ"א)

ולסיום הקונטרס נעתיק מה שכתב מרן הרה"ק מקאמארנא זללה"ה (נדפס בלקט אמרי פנינים אות יב) קיצור מספה"ק תומר דבורה איך שיהאדם ידמה עצמו ליוצרו להתנהג ב"ג מדות של רחמים, ועל ידי כן יתעורר עליו ה"ג מדות של רחמים, ובפרט בחודש אלול שגילה מרן האריז"ל שמאיר הארת י"ג מדות של רחמים לפתוח יד בתשובה, ראוי לאדם להתנהג ולעורר אלו ה"ג מדות.

וז"ל: וצריך לדמות ליוצרו בשלש עשרה מדות הרחמים.

(א) מי אל כמוד. מלך נעלב וסובל עלבון, מה שלא יכילהו הרעיון, הרי אלופו של עולם וחיותו בכל תנועה, ואין נסתר מחיות השגחתו בכח עליון השופע עליו בכל רגע, ותמצא שמעולם לא חטא אדם, שלא יהיה הוא באותו רגע שופע עליו חיות, ואדם חוטא הוא עצמו בכח חיות שמשפיע עליו, ואלופו של עולם שם אתו עמו, וסובל עלבון כזה, שהרי אם יסתלק ממנו יהיה כלא היה, כמו שנעשה לירבעם ותיבש ידו (מלכים א' יג ד), ולא יכול להשיבה, ועל כל זה לא מנע הטוב, וסובל עלבון מה שלא ישוער, ועל זה קוראים אותו למעלה מלך עלוב, מי אל כמוך סובל ונעלב, ובמדה זאת צריך אדם להתנהג עם חבריו בסבלנות גדול, ואל יאסוף טובתו מן המקבלו.

(ב) נושא עון. סבלנות גדול, שיוזן ויפרנס הרעים אשר נבראו ונתחזקו על ידי חטא האדם, ובזה ילמוד אדם שיהיה סבלן שיסבול עול חבריו ורעתו שהרע לו, ולא ימנע טובו ממנו.

(ג) ועובר על פשע. הוא בעצמו רוחץ את צואת עבירות, אף על פי שלקח שפעו ופרנסתו וחיותו, ורודף אחריו בבזיונות ולוקח מחית ביתו ופרנסתם, על כל זה אם יבקש מטו ממנו, יחזור הפשע לשפע, וישפיע לו מטובו ומהונו.

תורת לימודים והנהגת לחודש אלול היחודים צא

ד) לשארית נחלתו. כי כל הרעות וצרות שיש לאדם, הוא מן הקרובים אליו ושאר בשרו, אם לא שהם צדיקים, שדרך הצדיק לקרב את קרוביו, אבל בלא זה עיקר הצרות הוא מן קרוביו כידוע. ונתבאר הפסוק של אדום כי אחיך הוא (דברים כג ח), מה זה שלא ביאר טעם רחוקו יותר מן כל שבעים אומות, אלא זה עצמו הטעם, כי אף שהוא אחיך, ומסתמא עשה לך רעות יותר מכל אומה ולשון רחוקים, אף על פי כן לא תתעבו אחיך הוא על כל פנים, וכן כביכול הקב"ה יש לו וכו' מן ישראל עם קרובו, אף על פי כן מרחם עליהם בכל עת ורגע, ואינו מונע טובו, וקורא אותם בניי שארית נחלתי, כך יעשה אדם, ויתנהג עצמו עם קרוביו שהריעו לו יותר מן כל האדם אשר על פני האדמה, אף על פי כן ירחם עליהם ויטיב עמם, וזה מדה גדולה מכל המדות.

ה) לא החזיק לעד אפו. אינו מחזיקו, אלא אדרבה מחלישו, ומצפה ומרחם ומשפיע אולי ישוב בתשובה. כך יתנהג עם חבירו, אף על פי שיכול לינקום ממנו, לא ימהר כעסו, וימחול עלבונו וירחם עליו בכל היכולת.

ו) כי חפץ חסד הוא. דורש ומבקש למי שצריך חסד שישפיע לו ברצון ובחפיצה, וכך יתנהג אדם, ירדוף אחר מי שצריך חסד ויתן לו, וישפיע לו באנפין נהירין ובפנים שוחקות.

ז) ישוב ירחמנו. שמרחם על הרשעים, ובפרט על העושים תשובה ביותר, ויותר מן הצדיקים, ומקום שבעלי תשובה אמת עומדים וכו' (ברכות דף לד:), ומחזיר פניו אנפין נהירין ומקרב אותם, כמו שעשה למנשה מלך יהודה (סנהדרין דף קג:), וכך יתנהג עם חבירו המחרפו ומגדפו ורודפו ולוקח פרנסתו, ידע שהוא שלוחו של מקום, ויתן לו התעוררות פתח במלין רכיבין שישוב ויאהבהו.

ח) יכבש עינותינו. כובש עון וזוכר הטובות והמצות. כך יתנהג עם חבירו שעומד עליו ורודף אחר חיותו, ומבזה אותו בבזיונות מה שלא

היה לו במחשבה, ולוקח פרנסתו וחיותו, אף על פי כן יזכור לו הטובות שעשו עמו, ויאמר הרי כמה פעמים החיה זה אותי ועשה עמי כמה טובות, ויזכור בזכירה בפיו את הטובות שעשה לו, ויכבוש הרע והצער, כי הוא באמת שלוחו של מקום ב"ה וב"ש.

(ט) ותשליך במצולת ים כל חטאתם. עם היות שיהיה רשע מדוכא ביסורים, אל ישנאהו, שאחר שנלקה אחיך הוא (מכות דף כג.), ויקרב המדוכים ביסורים והנענשים, וירחם עליהם ויצילם מיד כל הרע שבעולם, ואל יאמר עונו גורם לו, אלא ירחמהו, ומכל שכן למי שחטא נגדו והרע לו ביותר ובא לידו וצריך אליו, ימחה מלבו כל הרע בלי רושם כלל, ויקרבהו ברחמים, ויטב לו בכל מילי מיטב ובכל כחו.

(י) תתן אמת ליעקב. לרחם ולהתנהג עם כל הבריות באמת בכל לב, ולא בחכמת פוליטיק, שזה שקר ורשע גמור, אלא כל מה שיעשה יהיה בלב אמת אמת.

(יא) חסד לאברהם. למי שהוא חסיד ותלמיד חכם וצדיק, יתנהג עמם ביותר ויותר חמלה וחנינה, ובלב שמח וחסד ייטיב עמם באהבת הלב ובדביקות רוחא ברוחא ממש כאברהם אוהבי.

(יב) כאשר נשבעת לאבותינו. ברוחא דנפיק מן פומא ביה מתלבשין אבהתנא (אד"ר דף קלד:). ודע, שכל רשע שבעולם, כל זמן שאין בו מינות, ניצוץ ונקודת יהדות שבו אין בו פגם, וזה הנקודה יו"ד ציר הדלת הוא אות ש של אבות, שיש ניצוץ של אבות בכל זרע ישראל אף ברשעים, שזה הניצוץ אין בו שום פגם וחטא, ובוה הנקודה אנו רואין שקל שבקלים מוסר נפשו על קדושות שמו הגדול, ובוה המידה יתנהג אף קל שבקלים ורשע, וכל זמן שאינו פוקר לחלל שבת בפרהסיא, ולהיות כופר בעקרים שמנה רבינו, יאהב אותו כבבת עינו, כי הרי הם זרע אברהם יצחק יעקב. ויעורר רחמים על כל הרשעים בלב אמת, וידין

תורת לימודים והנהגת לחודש אלול היחודים צג

אותם לכף זכות, ובזה יאריך ימים בחיים טובים, וכך אמר מרן הריב"ש טוב לתלמידו הרב מקאלמייע אביו של הצדיק ר' נחמן ז"ל, את הקל שבקלים והפחות שבפחותים אשר הוא בדעתך, אני אוהב אותו, יותר מן מה שאתה אוהב את בנך יחידך, וזהו ממדה זאת פומא קדישא, דמפיק חיים לכל.

יג) מימי קדם. רחמי דעתיקא קדישא, ימשיך על כל מי שבשם ישראל יכונה, ולא החליף את שם ישראל ממנו, יהיה מה, ירחם עליו במדה זאת, ואל ידחהו, ואמר מרן הריב"ש טוב בעת שדחה הגאון ר' חיים כהן זצ"ל את הכת הידוע, שלא היה פוקרים כמותם מיום שניתנה תורה לישראל, על כן דחה אותם שיצאו לגמרי מן הכלל רחמנא ליצלו, ואמר מרן, שראה השכינה מיללת ביללה גדולה על מה שדחה אותם כל כך, כי כל זמן שהאבר דבוק מעט מעט, אולי יש תקוה, והוא הגאון כרת אותם מכל וכל, וענין זה לרחם על פוקרים כאלה שלא לידחות אותם לגמרי, הוא ממדה מימי קדם.

[ועי' עוד הי"ג מדות של רחמים על דרך העבודה
באוצר החיים פרשת תרומה מצוה צה]

